

Déli Hírlap

A bánási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontali törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

VÁLASZ

Jäger Ottokár szalvatóriánus szerzetesatyja vasárnapi szentbeszédére

Főtisztelendő úr, idézem püskösdvasárnapi prédikációjának egyik részét. Ebben a következőket mondta:

— Temesvár többségében katolikus város, de nincsen katolikus sajtója. Nincs se katolikus hetilapja, se katolikus folyóirata, napilap annyi van, mint a szemét, de egyik se katolikus.

Nem érzem magamat felhatalmazottnak, hogy hetilapok, havi folyóiratok és más napilapok nevében is elmondjam az alábbi fellebbezést. Majd válaszolnak nekem a saját maguk nevében, ha azt szükségesnek látják. Én csak a Déli Hírlap nevében beszélek és pedig nemcsak azért, mert ennek a lapnak barátságosra elvetett betűimből terem meg kenyerem, hanem még inkább azért, mert tagja vagyok annak a kisded csapatnak, amelyik a Déli Hírlapon keresztül őszintén dolgozik a krisztusi eszméknek az élet minden terén és minden vonatkozásban való érvényesülése és megvalósulása érdekében.

Előjáróan mint megcáfolhatatlan tény le kell szegednem, hogy a Déli Hírlap megalapítója, irányító főszerkesztője és egytől egyig minden munkatársa keresztény katolikus és elődeink sem voltak soha más hiten. Megengedem azonban, hogy ez még nem eszalhatatlan és szükségyszerű bizonyítéka a Déli Hírlap keresztény jellegének. Megengedem azt is, hogy Önnek igaza van, ha azt állítja, hogy a többi temesvári lap között a Déli Hírlap sem katolikus. Nemcsak a katolikus, hanem az egyetemes keresztény egyházak érdekeit szolgáljuk megalakulásunk óta. Füllánkja volt az Ön prédikációjának, mert nem azt jelentette, hogy katolikus lap nincsen, hanem keresztény ujság nem jelenik meg a Bánáság fővárosában. És ez ellen tiltakozom. A Déli Hírlap külső munkatársai és cikkírói között számos katolikus, református és evangélikus pap van egyszerű, szerény lelkészről püspöki rangban álló egyházi férfiról. Mondhatná azonban, hogy ez nem adja meg a lapnak a keresztény jellegét.

Beszámolunk minden keresztény megmozdulásról, legyen az katolikus, vagy protestáns. És megírjuk a zsidók egyházi életében előforduló eseményeket is. Talán ez nem tetszik tisztelendőségnek. És megírjuk a nyilvánosság elé tartozó dolgokat, akár keresztény, akár zsidó szereplői vannak. Csak nem adunk ezeknek a köznapi történésnek felekezeti élt. Aminthogy az ilyen tudósításokba nemzetiségi aláfestést sem keverünk. Furcsa is volna, ha azt olvashatná, hogy ez, vagy az a katolikus betört, emez, vagy amaz a protestáns csalt, vagy ez, vagy az a zsidó sikasztott. Nem, ezt nem tesszük, de talán így van igazán keresztény szellemben. Lapunk homlokzatára sem nyomatunk keresztet, de abban a szellemben dolgozunk, melyet a kereszt jelképez. Nem írjuk ki, hogy katolikus lap, mert keresztény lap vagyunk, de nem teszi ezt a nagyváradi katolikus püspökség által alapított lap sem. Az is meglepő azzal, hogy keresztény ujságnak mondja magát.

Nem kezdjük cikkeinket így: az Atyának és Fiának és Szentlélek Isternek nevében. De mindig a Szentháromság lobogójának a védelméért szegjük magunk fölött, valahányszor keresztény templomok, keresztény iskolák és keresztény intézmények érdekében harcolunk. A Szentlélek püsködi lángnyelvének ihletét érezzük magunkban, valahányszor felruházandó szegény gyermekek, éhező és fázó nyomorult felnőttek, az élet rögzős útján elesett embertársaink felségítése érdekében szállunk síkra. A Déli Hírlap fennállása óta olvasóink segítségével százezreket juttattunk

a szegényeknek. Katolikus templom is épült a mi segítségünkkel. És előfordul gyakran, hogy kisebb-nagyobb adományokkal elpazaroltuk az összegyűlt segélyalap utolsó obulusát is, mert nincsen szívünknek keménysége egyetlen kérőn kinyújtott kezét is elutasítani, de ha ilyen időben kopogtatott be a szerkesztőség ajtaján támogatásra szoruló, Isten képmására teremtett halandó, akkor egyikünk-másikunk saját zsebében kaparja össze azt a csekélységet, amely a könyörgőnek egy falat kenyérre, vagy éjjeli szállásra szükséges. Pedig a szerkesztőség tagjai mind-mind szegény emberek, a gondok terhe alatt görnyednek, üres erszénnyel, de tiszta és nyugodt lelkiismerettel járnak. Holott szerezhetek volna pénzt meggyőződésüknek áruba való bocsátásával nem egyszer, kaphattak volna csengő jutalmat nem egyszer, ha olykor tintájukba egy kis mérget, vagy egy kis tudatos hazugságot is kevertek volna. Nem tették, inkább az apostolok göröngyös útját járták s járják és nem tőnek el volna nyit sem attól a szellemtől, amely haladásuk és működésük irányítója.

Nem ütjük és szidjuk a zsidókat és nem bélyegezzük eretnekeknek a többi keresztény felekezettel. Becsiljük a munkás, tisztességes, szorgalmas, a kultúrára és a közre áldozó zsidó polgártársat és mindenkor barátságosan érintkezünk vele. Tiszteletben tartjuk a derék zsidó és hívő nem katolikus. Jézus Krisztus földi vándorlásának idején ugyanis azt tanította, hogy szeressük felebarátainkat, mint enmagunkat. Ha nem így tennénk, nem volnánk jó keresztények.

Jézus sohasem mondta, hogy akik velünk nincsenek egy hiten, vagy egy nézeten, azok nem felebarátaink. Ennek éppen ellenkezőjét bizonyította az irgalmas szamaritanusról szóló gyönyörű példabeszédében.

Való, nem azt hirdetjük, hogy szakadatlan imádkozásból, folytonos térdeplésből, melldöngetésből áll az ember keresztény volta, hanem abból is, hogy legyen szorgalmas, munkálkodó, jószívű és becsületes. Járjunk a templomba és imádkozzunk, amikor annak ideje van, de ne feledjük, hogy Isten más kötelezettséget is rótt ránk. Fáradoznunk kell családunkért, gyermekeinkért, embertársainkért, a közért és fajunkért. Mert nemcsak keresztények vagyunk, hanem magyarok is. A magyarságnak védelmében sokszor küzdöttünk, azonban ez a küzdelem akkor is a keresztény szellem zsinórmértéke szerint folyt. Lehet, hogy más fajú katolikus testvéreink közül ennek annak — talán akaratán kívül türelmetlen papi személynek is — ez nem volt mindig inyere, de az elfogulatlanul ítélkező nem vonhatjuk kétségbe kereszténységünket azért, mert magyarságunkat nem tagadjuk meg és azt sem bántani, sem jogaiban és igazaiban megkuratítani nem engedjük.

Alljon itt újból: szeretünk és szolgálunk minden jó embert, akár katolikus, akár nem, szeretjük a katolikus és más vallású magyarokat és a magyarságon kívül egyformán szeretünk minden egyéb nemzetiségű tisztességes embert. Valljuk, hogy meggyőződésünk szerint ebben domborodik ki a Déli Hírlap keresztény jellege, a szeretetben és nem a megvetésben és gyűlölködésben, avagy konkolyhintésben.

Hiszem, hogy ennek az érvelésnek, amelyet nyilvánosan bocsátok a higgadtan latolgató katolikusok és nemkatolikusok ítélőszéke elé, ön is helyt ad, főtisztelendő úr.

Kubán Endre

Lüttichebe bevonultak a németek

Luxemburg és Hollandia északi részét megszállták a német csapatok

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

A Német Távirati Iroda vasárnap esti jelentésében közölte, hogy Luxemburg egész területe német kézre jutott.

Bővebb részleteket nem közöltek, a jelentés csupán annyit állapít meg, hogy a légi haderő tevékenysége a frontnak ezen a részén igen eredményes volt. A bombázó rajok megtámadták az ellenséges csapatoszlopokat, benzínraktárakat, repülőtereket és gépesített osztagokat. Ugyanez a közlemény azt is hírül adja, hogy a németek az ellenségeskedések megkezdése óta háromszáz repülőgépet lőttek le.

Ugyancsak a Német Távirati Iroda jelentette vasárnap, hogy a holland fronton a haderő tervszerű együttműködésben a légi egységekkel folytatja előnyomulását és

Északkelet-Hollandia már teljesen a német csapatok birtokába jutott.

Itt a németek több helyen áttörték a megerősített védelmi vonalakat. Bővebb részletek erről az eseményről sem érkeztek.

VASÁRNAP 58 REPÜLŐGÉPET VESZÍTETTEK A SZÜVETSÉGESEK

Berlinből jelentik: A hadsereg főparancsnokság közli: A légi haderő tovább folytatja erőteljes támadásait. Vasárnap reggel 58 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Anglia középső részén repülőink elsüllyesztettek egy korszerűen épített cirkáló. Egy másik cirkáló a Lofoten fjordban súlyosan megrongálódott.

Liégebe bevonultak a németek

Berlinből jelentik: A német hadvezetőség hétfőn délután 4 órakor kiadott jelentésében közölte, hogy a Belgiumban harcoló német csapatok behatoltak Liégebe.

A német hadvezetőség jelenti: Liége fellegrán német zászló leng, de néhány külső erő még tartja magát.

A belga fronton mindenütt támadnak a németek

Brüsszelből jelentik: A hétfőn délelőtt kiadott hivatalos belga jelentés a következő: Több ponton folyik a harc. Csapatunk mindenütt megtartották állásaikat. A nap első óráiban ellenséges gépesített erők újabb támadást indítottak valamennyi belga állás ellen. A belga erők szoros együttműködésben harcolnak a szövetséges csapatokkal.

A NÉMETEK A HOLLAND BELGA HADSEREG SZÉTVALASZTÁSÁRA TÖREKEDNEK

Londonból jelentik: Az angol katonai körök a következőképpen látják a helyzetet. Hollandiában és Belgiumban a helyzet még több napig áttekinthetetlen marad. Bizonyos esetben

Visszavonulnak a holland csapatok

Hágából jelentik: A holland főparancsnokság hivatalos jelentése közli, hogy Észak-Hollandiában, ahol nincsenek védelmi vonalak, a csapatok kénytelenek voltak visszavonulni.

Kelet Brabantban a csapatok harcban állanak a német csapatokkal. Hollandia belsejében csak kevés ejtőernyős ereszkedett le, de ezek jó részét ártalmatlanná tették. Az a kevés, amely elkerülte a megsemmisítést, üldözve bolyong és így keresnek menedéket.

HARCOK MASTRICHTNEL ÉS TONGERSNEL

A francia hadvezetőség vasárnap este a következő jelentést adta ki: Hollandiában javul a helyzet, ami a brit légihaderő közbelépésének köszönhető, amely erősen támogatja a holland védelmet. Belgiumban Maastrichttől nyugatra és Tongers vidékén folytatódik az ellenséges nyomás, de a szövetségesek légihadereje lényegesen gátolja előnyomulásukat, mert hatalmas veszteségeket idéznek elő az ellenséges oszlopokban. A francia csapatok előnyomulása Belgium középső részében nof márisan folyik.

A belga Ardenekben fontos harcok folynak, amelyek a luxemburgi határra is kiterjednek.

Az ellenség a Warndt és a Saar közötti erdőségekben is támadásra indult. A front keleti szakaszán semmi lényegesebb esemény nem történt. A német repülőik Franciaország északkeleti részében tevékenykedtek, de a légvédelmi tüzérség és a szövetséges repülőgépek elűzték őket. Vasárnap 30 ellenséges repülőgépet lelőttek, míg május 10-én és 11-én a légháritó tüzérség mintegy 30 gépet semmisített meg.

MEGKÉTSZEREZŐDÖTT A NÉMET TÁMADÁS HEVESÉGE

Párisból jelentik: A május 13-án délelőtt hivatalos francia hadijelentés ezeket tartalmazza: Hollandiában és Belgiumban az ellenség támadásai hevességükben megkétszereződtek, különösen az Albert csatornától északra eső területen a csatorna és a Rajna között, valamint Tirlemonttól délkeletre és

Francia bombatámadás egy katonai kórház ellen

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda felőlős katonai körökből nyert értesülés alapján közli, hogy május 11-re hajló éjszaka több francia repülőgép bombatámadást intézett az Emmerich közelében lévő katonai kórház ellen. A bombák megsemmisítették a kórház műtőjét és a sebesültek közül senkisémet halt meg, csupán három polgári személy vesztette életét. Az ellenség által végrehajtott bombatámadás rendszertelenül történt és a bombákat találmra dobják le olyan helyekre, amelyeknek egyáltalán nincsen katonai jellegük és így polgári személyeket és gyermekeket ölnek meg.

CSAK VÁROSOKAT ÉS VASUTVONALAKAT BOMBAZTAK AZ ANGOL REPÜLŐK

A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol légügyi minisztérium által kiadott jelentések nem tartalmaznak valóságot, mert az angol repülőgépek nem intéztek komolyabb támadásokat az előnyomuló német csapatok, vagy egyéb katonai természetű célpontok ellen. Május 11-ről 12-re virradó éjszaka csak néhány angol repülőgép jelent meg Nyugatnémetország felett. Ezek a gépek elkerülték a légháritó tüzérség védelme alatt álló katonai célpontokat és több

a szükséghez képest kisebb visszavonulásra is sor került.

A szövetséges csapatok elhelyezkedéséről érthető okokból egyelőre nem tesznek közléseket. A német főtámadás arra irányul, hogy a belga és holland csapatokat elválasszák egymástól.

A németek Maastricht irányából fejtik ki a legnagyobb támadást.

A Rotterdam környékén és máshol leszállt ejtőernyős osztagok helyzete súlyos. Ezek az ejtőernyős csapatzállító gépek többnyire mindig csak 17 embert szállítanak le egyszerre. A Belgiumban és Hollandiában tegnap óta lelért német repülőgépek száma 200-ra emelkedett.

a belga Ardennesekben. A francia-luxemburgi határon Longwytól a Moselig nincsen különösebb változás annak ellenére, hogy ott erőlyes ágyútűzés volt. A nap folyamán és az esti órákban a német hadoszlopokat a francia repülőgépek bombákkal és gépfegyvertűzéssel árasztották el. Május 10-én az esti órákban 12 német repülőgépet lelőttek.

A MAGINOT-VONALAT MEG NEM TÁMADTAK MEG

Párisból jelentik: A vasárnapi hadieseményekről az alábbi beszámolót adták ki: Ardennes környékén az ellenség erőteljes nyomást gyakorolt. Maastrichttől nyugatra a francia gépesített osztagok megállították a német előnyomulást. Ugyancsak megállították a németek előrehaladását Tongres körzetében is. Luxemburg és Franciaország határa közelében

a harc most alakul ki.

Longwy, valamint Moseltől keletre a németek erőteljes támadásait visszautasították.

A Maginot vonal ellen nem indítottak még támadást

és az eddigi összetűzéseknek elszigetelt jelentősége van.

HOLLAND JELENTÉS AZ ÉSZAKI VISSZAVONULASRÓL

Amszterdamból jelentik: A holland rádió vasárnap éjszaka 1 órakor közölte a holland főhadiszállás jelentését, amely szerint

a német csapatok átlépték az Issel és a Mosel folyót.

A határvédő holland csapatok visszavonulnak. A holland légi haderő támadást intézett az előnyomuló német csapatok ellen. Tekintettel arra, hogy az északi országrészekben nincsenek védelmi vonalak, a holland csapatok teljes rendben visszavonulnak. Az ország belső részében

német ejtőernyősök ereszkedtek le, akiket ártalmatlanná tettek.

Néhányan közülük az országban tartózkodnak és birtokba vettek társaságokosikat, amelyekről a lakosságot támadják.

védelem nélküli város, valamint vasútvonal ellen intéztek támadást.

Egy tartalék repülőteret, amelyen gépek nem voltak, gépfegyvertűz alá vettek. Egyetlen hidat sem romboltak szét. Az anyagi kár is csekély, mert egy iskolát, egy katonai kórházat és a határ közelében egy laktanyát pusztítottak el. Sajnálatos módon a polgári lakosság köréből több halott és sebesült esett áldozatul a vaktában ledobott bombáknak.

A NÉMET EJTŐERNYÖSÖK NEM VISELTEK IDEGEN EGYENRUHÁT

A Német Távirati Iroda jelenti: Az ellenséges propaganda felhívja a polgári lakosságot, hogy minden eszközzel harcoljon az ejtőernyős különítmények ellen és hogy

ezeket kémekként kell kezelni.

Illetékes német körökben hangsúlyozzák, hogy az ejtőernyős különítmények éppen úgy a rendszeres haderő egységei, mint minden más fegyvernemhez tartozók. Ezeket a csapatokat békeidőben létesítették és a külföldi hatalmak katonai attaséi gyakran láthatták őket a katonai ünnepeken, vagy más alkalmakkor felvonulni és megállapíthatták, hogy

különleges egyenruhát viselnek.

Ezek az egyenruhák nem álruhák és a speciális küldetésre alkalmasak. Nem lehet összetéveszteni a külföldi hadseregek egyenruhájával, vagy polgári ruhákkal. Ezek az ejtőernyősök gyakran a saját vonalaiktól igen távol kénytelenek megbi zatásaikat végrehajtani, amihez a legnagyobb mértékű katonai fegyelem és áldozatkészség szükséges. Ezek olyan katonák, akikre az ifjú német hadsereg csak büszke lehet. Minden olyan intézkedést, amely a nemzetközi jogba ütközik és amely a foglyul ejtett ejtőernyősökkel való nyugtalan bánásmódban nyilvánul meg, a német kormány hasonló ellenintézkedésekkel torol meg.

NÉMET JEGYZEK AZ EJTŐERNYÖS NÉMET KATONÁK KIVÉGZÉSE ELLEN

Berlinből jelentik: A német külügyminisztérium azon hatalmak közbenjöttével, amelyek Németországot képviselik Angliában, Belgiumban, Franciaországban és Hollandiában, jegyzéket juttatott el az érdekelt kormányokhoz, amelyben közölte, hogy ha az ejtőernyős német katonákkal nem a nemzetközi jog szabályai szerint járnak el, Németország megtor lással él az elfogott ellenséges katonákkal szemben.

MINDENKI AGYONLÓHETŐ — AKINEK NINCSEN SZEMÉLYAZONOSSÁGI IGAZOLVAJA

Amszterdamból jelentik: Az ejtőernyősöket és a külföldi németeket a legnagyobb eréllyel üldözik. A hatóságok rendkívül szigorú intézkedéseket fogantatosítottak, hogy az ellenőrzést biztosítsák.

Minden olyan egyén, aki nem rendelkezik személyazonossági bizonyítvánnyal, agyonlőhető.

Hágában a lakosok este fél 9 óra után nem hagyhatják el házaikat. A csapatok és a lakosság szelleme kitűnő.

BÁBUKAT EJTENEK LE AZ EJTŐERNYÖSÖKKEL

Brüsszelből jelentik: A belga főváros egyes külvárosában a vasárnapra hajló éjszaka több száz német ejtőernyős katona ereszkedett le.

Az ejtőernyős katonák bábukat hoznak magukkal és ezeket leszállásuk helyén fektetik le,

hogy ily módon tévedésbe ejsék a hatóságokat, akik abban a hiszemben vannak, hogy a német katonák holtan értek földet. Ezalatt az idő alatt az ejtőernyős katonák eltűnnek. A közönséget részletesen tájékoztatták erről a módszerről.

EZER BELGÁT TETT ÁRTALMATLANNÁ EGY NÉMET FŐHADNAGY

A Német Távirati Iroda részleteket közöl a Lüttichi véleművekhez tartozó egyik erőd elfoglalásáról. Ezek szerint a német repülőgépek váratlanul megérkeztek arra a területre, amely az erőd elővédjét képezte. A katonák nyomban kiszálltak, hídfőt építettek és megátolták az ott levő két hídfő robbantását. Ezeket nyomultak azután előre az erősítések.

Ezer belgát Witzig főhadnagy bravuros módon ártalmatlanná tett

azáltal, hogy gépeit pontosan az erőd fölé vezette. A meglepetésszerű támadás következtében a belgák kétségbeesett ellenállása dacára az erődöt sikerült elfoglalni.

GAMELIN NAPIPARANCSA

Párisból jelentik: Gamelin tábornok, a francia hadsereg főparancsnoka a következő napiparancsot intézte a hadsereghez:

— Az a támadás, amelyet már október óta előreláttunk, most következett be. Németország most élet-halál harcra indul ellenünk. A franciák és szövetségesek részére a jelszó: bátorság, erély, bizalom. Aláírás: Gamelin.

BELGA MENEKÜLTEK FRANCIAORSZÁGBAN ÉS ANGLIÁBAN

Párisból jelentik: A Le Matin írja, hogy vasárnap este az északi és a nyugati pályaudvarra egymásután érkeztek a belga határ felől vonatok, amelyek zsufolásig meg voltak telve belga menekültekkel. A francia betegápolónők azonnal segítségben részesítették a gyermekeket és öregeket. A menekültek elmondják, hogy a német ejtőernyősök

a Brüsszel melletti gyakorlóterén is földet értek és megütözték a belga katonákkal.

Több Lüttichből érkezett menekült megerősíti az: a hírt, hogy a város igen sokat szenved a német bombatámadások következtében.

Londonból jelentik: A helyi hatóságok megtették az előkészületeket a belga és holland menekültek elhelyezésére.

Internálták az angliai németeket

Londonból jelentik: A belügyminiszter elhatározta, hogy a 16—60 éves összes németeket és osztrákokat internálják, akik Anglia keleti partján laknak a Wight-sziget és Firth of Noray között. A többi idegennek, akik ezen a vidéken laknak, naponta kell jelentkezni a rendőrségen és éjszaka semmiféle közlekedési eszközt nem használhatnak. Az első csoportban mintegy 3 ezer, a másodikba 11 ezer ember tartozik. A rendeletet az ejtőernyős veszedelem következtében

nyomban végrehajtották.

Számos letartóztatás is történt a Scotland Yard információi alapján. A letartóztatottak legnagyobb része német, de vannak közöttük zsidók is. A Times azt írja, hogy erre a rendelkezésre katonai szempontból volt szükség, hogy Anglia fel legyen készítve arra az esetre, ha Németország itt is kísérletezne az ejtőernyős rendszerrel. Az őrizetbe vett külföldiek így mentesülnek a brit közönség minden gyanujától. A Daily Telegraph szerint a csapatszállító és ejtőernyős repülőgépek szorosan együttműködnek a külföldön élő kémekkel és ügynökökkel és ezért semmiféle óvintézkedés nem ítéhető el.

A FRANCK KÁVÉ REKLÁMJA MINT UTMUTATÁS

Brüsszelből jelentik: A hatóságok felhívást intéztek a lakossághoz, hogy távolítsák el a Pascha-ház Franck kávé reklámjait, mert rájöttek, hogy az uccákon kiragasztott reklámok hátlapján olyan rajzok vannak, amelyek értékes utmutatásul szolgálhatnak az ellenségnek.

SZÁMOS LÉGIPIADÓ PÁRISBAN ÉS A KÖRNYÉKÉN

Párisból jelentik: Vasárnap éjszaka 12 óra 10 perctől 1 óra 10 percig légi piadó volt. Ugyancsak vasárnap Páris környékén számos légi piadó hangzott el. Nem erősítették meg azt a hírt, a mely szerint négy német ejtőernyős katona Páris környékén földreszállt.

DALADIER BELGIUMBAN

Párisból jelentik: A francia nemzetvédelmi minisztérium hivatalosan jelenti, hogy Daladier nemzetvédelmi miniszter vasárnap

látogatást tett az ország északi részén, valamint Belgiumban,

ahol erődítményeket szemlél meg. A szövetséges haderő, amely a német támadás első napján behatolt Belgium és Hollandia területére mindenütt hatalmas bátorságról tett tanubizonyságot. A csapatok parancsnokai szembe helyezkednek az eseményekkel és rendkívül önfegyelem mutatkozik körükben.

Párisból jelentik: Daladier hadügyminiszter meglátogatta az északi és belgiumi harteret, ahol Lipót belga királlyal is találkozott.

Angol tengeralattjáró pusztulása

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal sajnálattal közli, hogy a „Seal” nevű tengeralattjáró hosszabb ideje hiányzik és így elvesztettnek kell tekinteni. Külföldről érkezett hírek szerint a legénység egy része fogságba jutott. A Reuter ügynökség közli, hogy a tengeralattjáró 1520 tonna tartalmu volt és aknakerék használták.

ÚJ RENDSZERŰ ANGOL VADÁSZGÉPEK

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium jelenti: Vasárnap első ízben vettek részt a Defian rendszerű új angol vadászgépek a küzdelemben. Ezek az új rendszerű gépek optikai ellenőrzésű lövtornyokkal vannak felszerelve. Megjelenésük első öt percében leltek egy Junkers 88 jelzésű ellenséges repülőgépet Hágától délre.

VILMA KIRÁLYNŐ TILTAKOZÁSKA HIVJA FEL VIKTOR EMANUELT

Hágából jelentik: Vilma holland királynő levelet intézett Viktor Emánuel olasz császár és királyhoz, amelyben hivatkozik a savoyai uralkodóház mindenkor megnyilvánult nemes érzésvilágára, felelőtlenségére és az eseményekhez méltó magatartására. Arra hívja fel az olasz uralkodót, hogy helyezkedjék szembe az azal az áramlattal, amely a támadás szellemét odáig növelte, hogy idegen csapatok özönlöttek el egy olyan békeszerető országot, mint amilyen Hollandia volt mindenkor. A holland királynő felhívja az olasz királyt, fejezze ki ő is tiltakozását íratlan és békeszerető népek megrohanása

A nap mindenkinnek süt!

Kicsiny és nagy, városban úgy mint falun, mindannyiok élvezni akarják a tavaszi napsugarat. De az Őn téli időjáráshoz szokott bőrre, előbb NIVEA által védve kell legyen. Így egészséges és finom marad. Azért ne feledje bőrét kimenés előtt NIVEA-val erősíteni.

Történelmi tragédia

Pünkösdi legendájának tízes nyelvére gondolva, az eszme önkéntelenül társul 1940 pünkösdjén azokkal a tízes nyelvekkel, amelyek Európa szárazán és vizén az ágyútorokból törnek fel. Ezek a tízes nyelvek nem a kinyilatkoztatás isteni rendjét hirdetik, hanem az ember felforgató vágyát. Béke és háború, rend és forradalom másféle tízes nyelvek. A kinyilatkoztatás isteni békemű volt, amely erkölcsi rendet adott az emberiségnek. Békét, békés életet. A fegyver a nyugtalanság korszakának a keresztje, amelynek súlya mindig visszarántja a világot az erkölcsi emelkedés magashatár pályáján.

Ez a háború azért olyan tragikus, mert az emberiség olyan történelmi szakában állott be, amikor az embernek már tisztult foglami vannak a háború minden átkos hatásáról. Volt idő, amikor virtus és dicsőség volt a hadüzenet. Volt olyan történelmi korszak, amelyben hasznosnak tartották a háborút, de ma eljött az az idő, amikor a világ teljességgel tudatosította azt, hogy a legszörnyűbb kényszerűséget vállalja a hadviseléssel. Tudja azt, hogy még a leggyőztesebb háború eredménye sem ér fel a pusztulásnak kitett javak és erkölcsi örök értékével. És mégis háborúskodik... A végzet keresztje alatt, a sors által reámért szükségességével, a fajának nemzetének kijáró kötelességgel. Ez a háború azért olyan különös, húzódozó és tapogatózó, mert az irányítók nemcsak a technikai haladottság által adott fegyverek borzalmaival vannak tisztában, hanem mert számot vetnek az okozható károk helyrehozhatatlanságával. Ezek a károk nemcsak az anyagi értékek pusztulásában, hanem az elért erkölcsi emelkedettség lerántásában állanak. Háborút csak bután és kulturálatlanul, felelősségérzet nélkül lehet kezdeni, de a tragikus vonaglás képét mutatja az olyan harc, amely az emberiséget kulturális felvilágosodottságának korszakában érte.

Sokan a háború létezéséből kiindulva kétségbe vonják az emberi kultúrát. Úgy mondják, hogy legjobb esetben is csak útban vagyunk egy fénypont felé, amely az idők ködében át pislog, de magát a fényt még nem érzékeljük. A kultúra relatív fogalom, végnontja be nem látható, de annak léte és velünk léte letagadhatatlan, ahogy elérkeztünk ahhoz az isteni tudományhoz, hogy a jót a rossztól megkülönböztetni tudjuk, sumus sicut dei, scientes bonorum et malorum. Mivel

Pittman szenátor nyilatkozata

Washingtonból jelentik: Pittman szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke a következőket jelentette ki:

— Hollandia és Belgium megrohanása mélyen megrendítette azokat is, akik Amerika felétlen semlegeségére tettek esküit. Németország vezetői úgy látszik nem ismernek határt sem Isten, sem ember előtt.

Glass szenátor azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak expedíciós hadsereget kell Európába küldenie. Szerinte nem elégséges, ha Amerika repülőgépekkel és fegyverekkel segíti az európai államokat. Az Egyesült Államoknak

az az erkölcs-kulturális fok elvitathatatlan és tudjuk a béke áldását és a háború átkát: az ember elérkezett történelmi tragédiájának szomorú korszakához.

Ez az összeütközés üli meg a lelkeket. A háború kimenetele még a hadszíntértől távolban élő emberek egyéni életét is megrázkódtatja. Sorsokat, végzeteket rejt a háború és nincsen egyéni erőnk ezekkel szembe szállani. A háború hatása minden család életébe behat és a társadalmi organizmus fejlettsége nyomán egy-egy háborús esemény százazrekre hat ki. Ez a másik tünet, amely igazolja, hogy a háború a fejlődés mai korszakába nem illeszthető be. Amiként kulturfokunk, úgy a társadalmi szervezetség mérete is túlhaladta a háború gondolatát. Mellesleg, hogy tökéletes-e a kultúra és társadalmi rend. A nyers erő érvényesülését nem tűri el. Azt kinötte. Ebben van a mostani háború tragikumának másodlagos jelentkezése, az emberi lélek száncalmas konfliktusa.

A konfliktus sorvasztja és emészti a lelkeket. Nemesak az egyéni sors bizonytalansága okozza a lélek fájdalmas kimerülését, hanem az emberi kultúrában és esszességben való csalódottság is. Éppen ezért kell arra gondolnunk, hogy a haladás nem szenvedett tekintélyesorbulást, mert a háború okozta tragikum olyan összeütközést jelent, amelyből végül is győztesen fogunk kikerülni mindazok az erkölcsi értékek, amelyek a szenvedések hosszú során át az emberi társadalom birtokává lettek. Nem az emberi fejlődés, hanem a háború fog alul maradni. Az összeütközés végkimenetelében nuaga a háború lesz a vesztes. Dölyf, erőszak, pusztítási vágy élül majd ezen a világon és újra tövistelen rózsák fogják szegélyezni az ember útját. A harcok tüzen erősödik és hívóvé lesz a lélek. És ezt a hitben élő lelket kell a jövőre átmentenünk. Életek, mártíréletek elsodródhatnak, javak elpusztulhatnak, de a romokon őrt fog állani az erkölcs, a kultúra, a társadalmi összefogás és teremteni fog. A veszélyeztetett jogrend, amelyet elsősorban az erősebb ellen a gyengék védelmére hoztak, ismét elfoglalja helyét a nemzetek életében. Az erő érvényesítése majd ismét nem az önzés, hanem az isteni kinyilatkoztatás szellemében fog történni. Mert már emberekké lettünk, a szónak isteni értelmében. És meg fognak térni majd azok, akik ma vitába kelnek mindazokkal a tanításokkal, amelyeknek örökösévé lett az emberiség a történelem láncán át. Az egyenjogúság, az élet szépségeinek közkinésé tétele nem szobaelmélet. Háborúk és forradalmak tüzeből pattant ki a megismerésük, harcok és szenvedések után vált valóvá az isteni megnyilatkozás, a verőfény, az élet valódi értelme. Tudjuk azt, aminek tudójává Isten tett bennünket. Szeretjük és élni akarjuk az életet, úgy, hogy a mások boldogsága rovást ne szenvedjen. És ennek a jósnak páncéllöntésében vállaljuk a sors megpróbáltatását, vállaljuk még embertársaink tévedését, mert bízunk az Igében, amely tízes nyelvek lángjából szárnyrakelt.

Három állam, három új hadszíntér

Két kis és egy törpe állam ismertetése

Ötödik napja folynak a hadműveletek a német hadsereg és az egyesült angol-francia-holland, illetve belga hadsereg között. Az új világháború újabb szakaszában most újból három ország vált hadszínterré.

Az alábbiakban bemutatjuk Belgiumot, Hollandiát és Luxemburg nagyhercegséget, ahogy május 10-én társadalmi, katonai és gazdasági téren állott.

EURÓPA LEGSÚRÜBBEN LAKOTT ORSZÁGA BELGIUM

Belgiumot alig negyedszázad alatt másodszor éri támadás Németország részéről. A versaillesi békeszerződésben a belga királyság megkapta Eupen és Malmédy tartományt, amely addig a német birodalomhoz tartozott. Területi kiterjedése ezzel együtt 30 ezer 444 négyzetkilométer, lakóinak száma 8 és fél millió. A független alkotmányos belga királyság 110 éve áll fenn, alkotmánya 1831 február 3-án kelt. Belgium uralkodója a művészahajú, végtelenül szimpatikus külsejű III. Lipót, I. Albert király fia.

Belgium gyarmatbirodalma nyolcvanszorosát teszi ki az anyaországnak és Belga-Kongó néven ismeretes a földrajzban. Ezt a területét északról és északkeletről francia Középfrika és Angol-Szudán, míg keletről az Uganda és a Tanganyika tavak, délről pedig Rhodézia és Angola (mindkettő angol birtok) határolja. A kétféle 350 ezer négyzetkilométer kiterjedésű gyarmaton 10 millió bennszülött és 24 ezer fehér ember él. Az utóbbi számból 16 ezer belga nemzetiségű.

Belgium fővárosa Brüsszel, franciásan Bruxelles 900 ezer főnyi lakossal. Az egykori brabanti hercegség vezető városa csupán 310 kilométerre fekszik Párisától. Különösen fém- és gépipara híres, de kancuk feldolgozó üzemei is ismertek. Sajátos ipara, ami világhírűvé tette Brüsszelt, az csipkegyárak, amelyek a lehelőfinom, gyönyörű csipkéket készítenek.

A másik város, amelynek neve az 1914-es háborúból jól ismert: Antwerpen (Anvers). A hasonló nevű tartomány fővárosa 337 ezer lakossal az Escaut folyó torkolatánál fekszik és erődtényei, valamint rendkívül fogalmas kikötője miatt katonai szempontból nagy fontossággal bír. Rubens és Van Dyck, a flamand festészetnek ez a két csillaga, Antwerpenben született.

Charleroinak ugyan csak 29 ezer lakosa van, de szénbányái és fémipara miatt Belgium egyik fő bányavárosa.

Másik város, amely a világháborúban szintén ismertté tette nevét, Namur. Erődítményeit 1914. augusztusában foglalta el a német hadsereg.

V. Károly, akinek birodalmában a nap nem nyugodott le, Gandban született. Ez a város különösen szövőiparáról nevezetes. Az Escaut és a Lys folyó találkozásánál terül el.

Liege, vagy németesen Lüttich, mint megerősített város vonult be a világháború történelmébe.

Louvain a belga katolicizmus fellegetvára, régi egyeteme világhírű, amelynek könyvtára a világháborúban nagyrészt elpusztult.

Ostende az északi tenger partján fekszik, a belga idegenforgalom főfészke. Tengeri partifürdője nyaranta zsúfolva van külföldiekkel. A világháborúban az ostendei kikötő német tengerészeti támaszpont volt az Anglia elleni hadműveleteknél.

Katonai szervezés szempontjából Belgium jól felszerelt, bár igen kis létszámú hadsereggel rendelkezik. A belga hadsereg békelétszáma nem haladja meg az 50 ezret, de mozgósítás esetén ez a szám eléri az egymilliót. A katonai szolgálattal általános és kötelező.

Belgium nem sokkal a világháború befejezése után költségvetési szempontok miatt megszüntette haditengerészetét, bár fenntartotta fogát, amelyet az 1924. évi római konferencián ki is nyilvánított, hogy adott esetben partvédelmi célokat szolgáló négy darab, egyenként 10 ezer tonnás űrhajót építsen. Pillanatnyilag a belga haditengerészet egy 1200 tonnás Zinnia nevű parti halász-ellenőrző hajóból áll.

ÉVSZÁZADOK ÓTA TART HOLLANDIA HARCA A TENGERREL

Hollandia hivatalos neve Nederland, Németalföld. Földrajzi és földtani szempontból Hollandiában ér véget a német síkság, innen is ered a

neve. Sem Németország, sem pedig Belgium felé nincsenek természetes határai. Az egész Hollandia területe egy külön egységet alkot, mert sehol a világon tengermentésnek a tenger színe alatt, mint Hollandiában, ahol az ország 37 százaléka alacsonyabban van a tenger színénél. Ez a tény különös egyéniséget kölcsönöz Hollandiának, amelynek termőföldjét évszázadok óta emberkez munkálla. Rendkívül kiterjedt gátrendszere és csatornahálózata révén a holland ember minden talpalatnyi területet kihasznál és pompás kertgazdasága híres ennek az országnak.

Az ország közepén fekszik a Zuidersee, amely néhány évszázaddal ezelőtt még inkább beltenger volt, mert az északi tenger több szigetét betemetett. Már a hatodik század óta Hollandia mind erőfeszítése oda irányult, hogy mivel több területet hódítson el a tengertől. Külön minisztérium működik a vízügyek rendezésére. Hatalmas készülékek szivattyúzzák ki a vizet a tavakból és mocsarokból. Néhány évvel ezelőtt kezdődött meg a Zuidersee kiszáradásának gigantikus munkája. A katonai műveletek során, amelyek közé tartozik az ország jórésztének vízzel való elárasztása, minden bizonnyal tönkretet-

A holland gyarmatok hatvanszorosát teszik ki az anyaországnak

A holland gyarmatok az anyaország hatvanszorosát teszik ki. Ezek a következők: Holland-Keletindia 432 ezer négyzetkilométerrel és 41 millió lakossal, az úgynevezett „Távolbi tartományok” 1 millió 800 ezer négyzetkilométerrel és 20 millió lakossal, Holland-Guyanának és a Holland Antilláknak összesen 200 ezer lakosuk van. Legfontosabb és legjelentősebb a gyarmatok közül Holland-Keletindia, amely kőolajtelepei (a Royal Dutch társaság holland érdekeltség) és gumültetvényei révén az anyaország főszállítója.

A holland haderő anyaországi és gyarmati részből áll. A jelenlegi konfliktusban természetesen csak az előbbi érdekelhet közelebbről. A hadsereg békeállománya négy hadosztályból áll. A katonai szolgálat 45 éves korig kötelező és a katonáskodás 165 napot tart. A haditengerészet elsősorban a gyarmatok védelmét szolgálja. Négy parti cirkálóból, négy könnyű cirkálóból, nyolc torpedórombolóból, 14 torpedóhajóból és 24 tengeralattjáróból áll a hajóhad.

A repülőflotta egységei a szárazföldi, tengeri és gyarmati hadsereghez vannak beosztva. Összesen 400 gépe van Hollandiának, ötezer főnyi személyzettel.

A holland királyság alkotmányos monarchia, amelynek trónján 41 éve Vilma királynő ül. Az uralkodócsalád az Orania-Nassau nevet viseli. Területi kiterjedése 34 ezer 223 négyzetkilométer, amely 11 tartományra van felosztva.

Hága, a híres „békepalotával”, Hollandia fővárosa. Lakossága 448 ezer főnyi.

Fontosabb holland városok Rotterdam a Meuse-folyó torkolatánál, amely az Atlanti-óceán nyugati partjának egyik legmodernebb és

Hivatalos olasz jelentés szerint a szövetségesek blokádjá nagy károkat okoz Olaszországnak

Tüntettek a római angol követség ellen

Rómából jelentik: Olaszországban hivatalos iratot tettek közzé, amely az egész országban a legmélyebb benyomást keltette. Egy hosszú jelentésről van szó, amelyet a külügyminisztérium hadigazdálkodási szolgálatának főnöke terjesztett Mussolini elé. A jelentés feltünteti azokat a mérhetetlen károkat, amelyeket az olasz nemzetgazdaság a háború kitérőse óta angol-francia ellenőrzés miatt elszenvedett.

A vasárnapi olasz lapok az okiratot teljes egészében leközlik és bő megjegyzéseket fűznek hozzá. A Popolo di Roma azt írja, hogy a jelentésben felsorolt adatokból az olasz nép számot vehet a szövetségesek tevékenységével, amely nemcsak arra törekszik, hogy a dugarut ellenőrizze, hanem az a célja, hogy tönkretegyje

Olaszország kereskedelmét és érdekeit és hogy megfejtsa az olasz népet. A Voce D'Italia, amely tudvalevően a Giornale D'Italia vasárnapi melléklete, hangsúlyozza, hogy az a mód, ahogy az angol-francia szövetség az ellenőrzést gyakorolja, a Mussolininek bemutatott jelentésből is kitűnik, hogy az a tengeri szabadság elvének, valamint a nemzetközi jogoknak legszembeszökőbb megsértése.

Londonból jelentik: Angol körökben megerősítik azt a jelentést, amely szerint Persi Lorrain Nagy-Britannia római nagykövete felvilágosítást és magyarázatot kért az olasz kormánytól azokról az incidensekről, amelyek Rómában történtek és amelyeknek az angol nagykövetség néhány tagja volt az áldozata.

(Rador.)

LÁTOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:

Budapest Székesfőváros

Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181-213, vagy 181-349

szi az óriási költséggel készített gát- és csatornaberendezéseket.

A holland nép az idők folyamán három különböző etnikumból fejlődött ki: a szász, friz és a frank típus, amelyben a jelenlévő különbségek úgy a szokásokban, mint a vérmérsékletben észlelhetők. A tíz évvel ezelőtt végzett népszámlálás adatai szerint Hollandia lakossága elérte a 8 milliót, ami azóta a rendkívül csekély gyermekhalandóság és a halálozás kis mérve következtében állandó emelkedést mutat. Belgium után Hollandia Európa legsűrűbben lakott országa.

„A Mannerheim-vonal csak a képzeletben volt“

Egy finn vezérkari tiszt leleplezése

A legnagyobb holland lapok egyike, az amszterdami De Telegraaf egyik legutolsó számában „Mannerheim-Linie war een legende“ címen rendkívül érdekes cikket közöl. A nagy holland napilap megállapítja cikkében, hogy még alig pár héttel ezelőtt is milliók és milliók a finnnek nagyszerű Mannerheim-féle védelmi vonaláról beszéltek. Az első, a második, a harmadik Mannerheim-vonatról. Mindenki tudni vélte, hogy Carl Gustav Mannerheim, a hős finn marsall, a nagyszerű hadvezér, mint a finn katonai védelmitanács elnöke, a saját elgondolása, terve szerint és személyes felügyelete mellett szinte bevezetetlen védőbástyákkal, az ugynevezett Mannerheim-vonallal látta el Finnországot. Mint mondták, Mannerheim minden darab vasat megvizsgált, amit a betonfalú kazamaták építésénél felhasználtak, átvizsgálta a fegyvereket és ágyúkat is, amellyel az általa kiválasztott véderőséget felszerelték. Mannerheim szemlét tartott valamennyi betonüregben, földalatti folyosóban, pánccélteremben, őrtornyban, kazamatában és géppuskahelyen, mielőtt az oroszok támadása megkezdődött.

A finn-orosz háborúnak már vége van, — jegyzi meg a De Telegraaf. A tavasz ráköszöntött az „ezer tó országára“ is — amennyiben Finnországban tavaszról egyáltalán szó lehet. A finn hegyeket ugyan még erős hótakaró borítja, de a befagyott finn tavak jégrétege már megszakadt, a finn erdők fái kirügyeztek, a finn városokban, falvakban, erdei villákban a véres, borzalmas tél után ismét megindult a nyugodalmas élet...

A finneknek most már nincs szükségük háborus propagandára sem és így leleplezhetik legfőbb titkukat:

a finneknek ugynevezett Mannerheim-vonaluk sohasem volt! Sem első, sem második, sem harmadik.

A Mannerheim-féle védvonalak a képzelet szárnyán születtek, legenda lett belőlük és mint kiváló propagandaeszköz — ez a legenda nagy szolgálatot teljesített a finn népnek. A világ elhitte, elhitték az oroszok is... hogy egy bizonyos vonal mentén a fehér hótakaró alatt bevehetetlenül erős és jól megépített betonüreg, pánccélfalak, kazamaták, géppuskahelyek állnak!

A FINN VEZÉRKAR SZENZÁCIÓS LELEPLEZÉSE

Ime: nem a védelmi vonal, nem a fegyver, nem a tank, az automatikus golyószóró, nem is az ágyú, a vas, a beton, hanem elsősorban maga az ember, a jó katona a hadviselő fél legnagyobb erőssége.

Erről szól az a rendkívül érdekes beszélgetés, amit a finn vezérkar tagjai a Helsinkiben dolgozó külföldi hírlapírókkal folytattak. A beszélgetést a De Telegraaf munkatársa így írja le:

— Nekünk, finneknek sohasem volt és most sincs ki- és megépített védelmi vonalunk — kezdte a beszélgetést a finn vezérkari főnök helyettese. — Az urak ne csodálkozzanak, de hiába is csodálkoznak, mert ez a valóság — fordult az egybegyűlt hírlapírók felé.

— Nem mi, finnek, hanem a külföldi sajtó irt először az ugynevezett Mannerheim-vonaltól. Mi a külföldi lapokban olvastuk ezt a hírt. Először ráztuk a fejünket a hír olvasására, meg akartuk cáfolni, de a vezérkarunk propaganda-szolgálat megakadályozta, hogy kiadjuk a cáfolatunkat. Az a vélemény alakult ki, hogy ha a külföldi sajtó úgy hiszi, hogy egy nagyon jó vasból és betonnal készült védelmi vonalunk van, ám csak higgye, hátha elhiszi ezt az oroszok is...

— Ugyanis a propaganda nagyon fontos fegyver lett a mostani hadviselésben. Például: míngyárt a finn-orosz háború kezdetén az egyik orosz vezérkari jelentés arról szólt, hogy Finnország déli részében a keleti határunk közelében futó vasuti vonalat az oroszok elfoglalták. Ezt a jelentést nyilván a vasuti vonal közelében harcoló orosz csapatok parancsnokai adhatták le az orosz vezérkarnak. Bennünket, finneknek bosszantott, hogy ilyen híreket terjesztenek a nagyvilágban, hisz a vasuti vonalat nemhogy elfoglalták volna az oroszok, ellenkezőleg, mi az orosz csapatokat orosz területen vertük meg. A propagandaszolgálatunk azonban nem engedte,

hogy ebben az esetben is a finn vezérkar cáfoljon. Így is volt jó, mert az orosz hadijelentés következtében az orosz légiflotta abban a hitben élt, hogy a szóbanforgó vasuti vonal az orosz csapatok birtokában van, egyszerűen keresztül repült felettünk, nem bombázta állásainkat, sőt különböző municiót, élelmiszert, postát, fontos parancsokat tartalmazó bádogdobozokat dobott le közénk!

— A franciáknak, a németeknek, a belgáknak van pompásan kiépített védelmi vonala, de nekünk nincsen, nem is volt — folytatta a finnek helyettes vezérkari főnöke az érdekes beszélgetést. — Lehetett szó Mannerheim-vonatról, ha arról beszéltek, hogy Mannerheim fővezérlete alatt álló csapataink hol és merre állanak, de ennek a Mannerheim-vonalnak egyetlen pánccél-tornya, betonterme, kazamatája, megépített géppuska-lehelye sohasem volt! Egyetlen kiló betont és egyetlen kiló vast sem használtunk fel erre a célra.

EGY, KETTŐ, HÁROM...

— A finn védelem erőssége elsősorban maga a finn haderő volt. Másodsorban Finnország természeti fekvése nyújtott nagy segítséget a védelemnek. Harmadsorban az az ügyesség és leleményesség segített meg bennünket harcainkban, amellyel a finn hadsereg a hazájának természeti fekvését ki tudta és fel tudta használni. Egy, kettő, három — és nincs

A tank mégsem olyan rettenetes ellenfél

A finnek helyettes vezérkari főnöke ezután arról beszélt, hogy a finn-orosz háborúban ismételtelen bebizonyosodott, hogy a tank nem olyan rettenetes ellenfél. A spanyolok állítják, hogy a tanktól nem szabad megijedni, főleg egy tanktámadástól nem szabad „hegyulladni.“ Erre jöttek rá a finnek is. A finn katona csodálatos bátorsággal, harciakészséggel, önfeláldozással szembenézett a közeledő tankkal. Elsáncolta magát és ezután — közelről kézibombát, gyújtóbombát és egy üveg benzint dobott a tankra. Az eredmény szinte sohasem maradt el. A tank különben is rosszabbul lát, mint az — ember!

— Mi volt hát akkor a legfélelmetesebb ellenfél? — kérdezték az újságírók a helyettes vezérkari főnököt.

— Az orosz tüzéség 7.6 és 15 cm-es ágyúi nagyon sok posztítást vittek végbe. Ezeket a messze-

hordó ágyúkat nem tudtuk elhallgattatni, mert hasonlóan messzehordó modern ágyúkkal alig rendelkezünk. Azután rendkívül sok bajt okozott a folytonos légitámadás azért, mert a pihenő csapataink sem tudtak így pihenni. Már pedig álmos katonával nagyon nehéz harcolni...

Az alacsonyan repülő ellenfél géppuskája ellen már a fedezékben lévő csapatok kitiűnően tudnak védekezni, ha a támadás láttára nem vesztik el a fejüket. A légvédelmi ágyú, a gyalogsági géppuska, ha jól be van állítva, bizony lekaszabolja az alacsonyan szálló ellenséges repülőgépet. Ha azonban a fedezékben lévő csapatok elvesztik a fejüket, akkor egy repülőgéppuskás pár perc alatt akár egy teljes századot is a másvilágra tud küldeni — fejezte be szenzációs előadását a finn tábornok.

Tatarescu miniszterelnök kijelentette, hogy továbbra is békepolitikát folytat

Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök nyilatkozatot adott és ebben a többek között a következőket hangsúlyozta:

— Külpolitikai terepen továbbra is azt a békepolitikát követi a kormány, amelyet már többször hangoztattunk. A béke és az ország függet-

lenségének megőrzése mellett a kormány a legszigorúbb semlegességi politikát folytatja. A jövőre várjuk ki akarjuk mélyíteni valamennyi szövetségünkkel és minden néppel barátságban akarunk élni. Katonai előkészületeinket folytatjuk és a hadseregünk éberrel őrökdi a határokon.

Váratlanul összehívták az alsóházat, amely egyhangulag bizalmat szavazott Churchillnak

Londonból jelentik: Az alsóház hétfőn váratlanul összeült, hogy alkalmat adjon Churchill miniszterelnöknek a bemutatkozásra. Churchill hosszan tartó tüsszeléssel fogadtak, amiközben Chamberlain helyet foglalt a miniszterelnök mellett. Az új kormányelnök a következőket mondotta:

— Jónak vélem, hogy az alsóház elnökének közérdekből tanácsoljam az ülés összehívását. Mai tanácskozásunk végén az ülés-zak május 21-re való elnapolását fogom javasolni azzal, hogy amennyiben szükség lesz, előbb is összehívhatom. Kérem az alsóházat, hagyja jóvá a kormány által tett intézkedéseket és adjon bizalmi szavazatot az új kormány részére. A történelem legnagyobb háborújának előkészítő szakaszába értünk. Harcba állunk számos ponton, Norvégiában, Hollandiában, készen kell állnunk a Földközi tengeren is. Egyre erősödik a légi harc és az ország belsejében fenntartandó rend érdekében intézkedéseket kell tenni. Ismételhetem az alsóháznak, azt, amit miniszterfarsaimnak mondtam: nem tudunk mást nyújtani, csak vérünket, munkánkat, könnyeinket és verejtékünket. Ha azt kérdezik, hogy mi a politikánk, úgy arra azt válaszolom: Háborút csinálni, háborút a szárazon, tengeren, a levegőben, háborút teljes erőnkkel és azzal az el-

szántsággal, amelyet Isten ad nekünk olyan borzalmas zsarnokság elleni harcban, amilyen az emberi bűnök sötét történetében még nem volt. Ha azt kérdezzük, mi a célunk, arra egy szóval válaszolhatok: győzelem. Célunk győzni minden áron, célunk a győzelem minden terrort szemben, bármilyen hosszú legyen az út, mely a győzelemhez vezet, mert győzelem nélkül nem élhetünk tovább. Számot kell vethetünk azzal, hogy győzelem nélkül nem élhet tovább a birodalom, nem élhet tovább semmi, ami a brit birodalmat alkotta és az emberi haladás nem élhet tovább győzelem nélkül. Reménytel szívvél vállalom feladatomat. Biztos vagyok abban, hogy lehetetlen az, hogy a mi nagy ügyünk elbukjon. Jogosítva érzem magam ebben a pillanatban arra, hogy mindenkinek a segítségét kérem és azt mondom: egyesült erőnkkel menjünk együtt.

Leesmi és Maxton munkáspárti képviselő felszólalása után Lloyd George, mint az alsóház legidősebb tagja szólt föl és megszavazásra ajánlotta a bizalmi javaslatot. Jó kívánságát fejezte ki Churchillnek, aki régebbi barátja.

Az alsóház ezután a jelenlévő 381 képviselő szavazatával egyhangulag bizalmat szavazott a kormánynak.

A HABZÓ FOGPÉP

tovább. Ebből állott a mi Mannerheim-vonalunk. Igaz, szólnunk kell a hóról is. A hó és a jég nagy segítségünkre volt. Sok hasznát láttuk a fehér köpenyeknek is. Mi földdel, fűrésszelt fával, zöld fenyővel és hóval dolgoztunk vas és beton helyett. Ezek voltak a Mannerheim-vonal materiális anyagai. De azért sokkal jobb volt, hogy az ellenfél is abban a hitben élt, hogy az előretolt állásaink, a fehér köpenybe burkolt járőreink mögött vasból és betonból készült fedezékeink, őrtornyaink, leshelyeink és minden támadást elsősorban géppuskatűzelőink vannak. Ha az oroszok tudták volna, hogy mi csak fenyővel, földdel és főként hóval védekezünk, talán, talán még erőbb támadást intéztek volna ellenünk.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolevan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15

Kis magyar panasz

A katolikus hitéletben és az egyházközségi megnyilatkozásokban is már hosszú ideje az a megállapodás, hogy a magyar és német nyelv egyenlő arányban érvényesül. A két különböző nemzetiséghez tartozó katolikus hívek ragaszkodnak is ezen paritás betartásához és úgy az egyházközség adminisztrálásában, mint az egyházi szertartások egy részében is ez a megállapodás békés egyensúlyt igyekszik teremteni. Ez a magyarázata annak, hogy például a májusi ájtatosságok nyelve a püspöki székesegyházban egyik napon magyar, másik napon német. Az ilyenkor napirenden levő szentbeszéd és a kórus énekének nyelve is igazodik az ájtatosság nyelvéhez. A legutóbbi szombat a Dómban az esti ájtatosság, szentbeszéd és ének nyelve a magyar volt és így természetesen a templomot nagyobb részben magyar anyanyelvű hívők töltötték meg. Ilyen körülmények között egészen szokatlan volt, hogy az ájtatosság végén a kórusról egyszerre egy női szopránhang német nyelvű szót énekel. Egészen kis epizód volt, a német ének csak néhány percig tartott, a magyar hívek nem is csináltak belőle káoszt, a szertartás áhítatát sem akarták profanizálni, de mégis kéri a lelkes német hangot, hogy énekét halassza el azokra a napokra, amikor a szertartás nyelve a német. Éppen annyi alkalma van a német nyelvű Istenhírséretre, mint a magyaréra és a két nyelvű békességet sem éri bántódás.

— Új miniszterek beiktatása. Bucurestiből jelentik: Hétfőn délelőtt történt meg Canciov Mircea nemzetgazdasági miniszter beiktatása, amelyen jelen volt elődje C. Angelescu miniszter, valamint Popovici Titus volt államtitkár is. Ugyancsak hétfőn került sor Ilcus tábornok ideiglenes légi és tengerészeti miniszter beiktatására is. A beiktatáson jelen volt Teodorescu Paul tábornok eddigi légi és tengerészeti miniszter, valamint az új államtitkárok Pais tengernagy és Dicuiescu légügyi parancsnok.

— Pál kormányzó-herceg a budai dalárda hangversenyén. Belgrádból jelentik: Pál régensherceg vasárnap megjelent a Nemzeti színházban, ahol a budai dalárda hangversenyt tartott. Amikor feltűnt páholyában, a budai dalárda a jugoszláv nemzeti himnuszot énekelte el nagy tapsok közepette.

— MAJUS VÉGÉIG KEDVEZMÉNYESEN LEHET NEGYEDEVI ADÓT BEFIZETNI. A pénzügyminiszter tegnap kelt rendeletével ezt a kedvezményes határidőt május 31-ig meghosszabbította.

(—) Kintutetések A hivatalos lap május 10-ki száma számos királyi kintutetést közöl és a kintutettek között több bánsági közéleti férfi is van. A román koronarend parancsnoki keresztjét kapták Buzoianu Alexandru törvényszéki főnöki rangban levő vezető ügyész, továbbá Botez Gheorghe munkügyi vezérfelügyelő, Puturianu Vasile temesvári táblai tanácselnök, Popescu Ilie műegyetemi rektor és Pop Camil dr. felülvizsgálati közigazgatási bíró. A román csillagrend parancsnoki keresztjét kapta Dragoi Sabin, a temesvári zenekonzervatórium igazgatója. A koronarend lovagkeresztjével tüntették ki Fenesan Eugen, Matinescu Mircea, Stroescu Pavel, Vioreanu Ion törvényszéki tanácselnököket, továbbá Nedelcu Constantin országparancsnokot, Mioc Vasile tanügyi felügyelőt, Muresanu Ion dr. kórházi főorvost, Olariu Vasile helyettes tanfelügyelőt, Zgriban Dimitrie krassómezei országparancsnokot.

(—) Valentin Fülöp túl van az életveszélyen. Megirtuk, hogy Valentin Fülöp, a Colectura Oficiala sorsjegyzet volt igazgatója az Unió-klubban öngyilkossági szándékkal a mellébe lőtt. Valentin Fülöp a Park-szanatóriumban fekszik, de már túl van minden életveszélyen.

Kereskedelmi képviselőket állít fel a Szovjet Jugoszláviában

Az orosz—jugoszláv egyezmény lényeges része

Moszkvától jelentik: A Szovjet Távirati Iroda hivatalosan jelenti:

Moszkvában aláírták a szovjet—jugoszláv kereskedelmi egyezményt. A kereskedelmi egyezmény szerint a két ország közötti áruforgalomnak értéke az 1940—41. évre 176 millió dinár lesz. A Szovjetunió rezes, ólmot, cinket, szalon-

nát és egyéb termékeket vesz át Jugoszláviától és mezőgazdasági gépeket, valamint egyéb gépeket és pamutot szállít Jugoszláviának.

A megállapodás szerint a Szovjetunió Jugoszláviában kereskedelmi képviselőket állít fel, míg Oroszországban egyelőre csak jugoszláv kereskedelmi bizottság fog munkálkodni.

Londonból és Párisból elszállítják a gyermekeket

A német repülőket tegnap éjszaka a Kent grófság erős területein több bombát dobtak le, de ezek kárt nem okoztak.

Az angol hatóságok megtették az előkészületeket, hogy a könnyebben elérhető partvidéki városokból és Londonból a gyermekeket mielőbb elszállítsák. Ezekből a városokból több, mint 1 millió gyermeket szállítanak el, ezek közül 450.000 londoni gyermek.

Párisból jelentik: A 6—14 év közötti gyermekek első csoportját elszállították Párisból. A gyermekek elszállítása előre meghatározott tervek alapján történik.

(—) A mozdulat akrobatáiról, az artista pályaleendő művészeiről ír csendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket a Déli Hírlap legújabb száma. Színházi riportok, cikkek, kiírásszerű plétykák, magyar írók kitűnő novellái, gazdag filmrovat, szépségápolás, humor, keresztretjtvény, tökéletes képes heti rádió műsor és rengeteg szebb-él-szebb kép teszik páratlanul népszerűvé a legolcsóbb képes színházi hetilapot.

(—) Súlyos csapás érte Holländer Miksa, ismert timisoarai fakereskedőt. Felesége, Holländer Miksáné született Goldsticker Vilma hatvanhat esztendőskorában az egyik szanatóriumban elhalálozott. Férjén kívül gyászolja leánya, Ungár Sándorné. Holländer Erzsébet, veje Ungár Sándor kereskedő, unokája Ungár Vera, két nővére: özv. Wittenberger Albertné és özv. Lorenz Henrikné, fivére Gömöri János és nagy rokonsága. Temetése ma, kedden, délután félnegykor megy végbe a zsidó temető halotti csarnokáiban.

(—) A személyazonossági igazolványok láttatása és kicserélése. A temesvári rendőrség népesedési hivatala figyelmezteti a közönséget, hogy a személyazonossági igazolványok láttatására kitűzött idő június elsejével lejár. Akinél ezen időpont után nem láttatott igazolványt találnak, azt megbüntetik. Egyben köteles mindenki, aki az 1930 év előtt kiállított igazolvány birtokában van, ezeket a régi kiállított igazolványokat újakra kicserélni. Ennek időpontja szintén június elsejével jár le.

(—) Életunt nyugdíjas. Maier Pamfil hatvanhat esztendőskor állami nyugdíjas, az erzsébetvárosi Leta-ucca 15 szám alatti lakásának padlásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Duff Cooper — angol propagandaminiszter

Londonból jelentik: Vasárnap este közzétették az angol kormány új tagjainak névsorát. Lordkancellár: Sir John Simon, pénzügyminiszter Sir Kingsley Wood, belügyi államtitkár John Anderson, gyarmatügyi államtitkár Lord Lloyd, ipari és kereskedelemügyi miniszter Andrew Duncan, szállításiügyi államtitkár Herbert Morrison, tájékoztatásiügyi államtitkár Duff Cooper

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Kedden, május 14-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszertára.

Gyárvarosban a Maresal Joffre uccában levő Schul gyógyszertár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszertár.

Józsefvárosban a Bratianu ucca sarkán levő Craciun gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Londonba ment a holland trónörökös

Londonból jelentik: Julianna holland trónörökös Bernhard herceggel, a férjével és két leányával Londonba érkeztek. VII. György király nevében Hareword gróf fogadta a Liverpool Street állomásán a vendégeket.

(—) Élet és halál játéka az állatvilágban. Arról az élethálál-küzdelemről, amely az állatvilágban folyik, páratlanul érdekes, ritka fényképfelvételekkel közöl a Tolnai Világlapja legújabb száma, amelyben ezenkívül megtaláljuk Tápay Szabó László érdekes cikkét a pandurvilágról, Móricz Zsigmond novelláját, az orgonanyílásról, Supka Géza cikkét az örökített lelki zavarokról és Semper Viktor riportját az arany urairól és rabjairól. A hét kimagasló eseményeit több mint hatvan izgalmasan érdekes képből mutatja be a legnépszerűbb magyar képeslap, amely ezenkívül gazdag szépirodalmi rovatot, számos cikket és népszerű rovatot közöl.

(—) Az újságírócéh közgyűlése. A Temes tartományi újságírók céhe május 25-én délelőtt tíz órakor tartja évi rendes közgyűlését az újságíróklub termében. A közgyűlésen a céh vezetősége beszámol a megalakulása óta folytatott működéséről és bemutatja a pénztári számadatokat is, majd betérjeszti az új költségvetés tervezetét.

(—) Halálozások. Meghaltak: Ortner Lajos huszonkilenc éves gyári raktáros, Ringler János ötvenhárom éves esztergályos, Holländer Vilma született Goldsticker hatvanhárom éves, Máthé Gyula ötvenkilenc éves vasúti nyugdíjas, Morar Florea heivankét éves munkás, Müller Imre harmincegy éves munkás, Maier Pamfil hatvanhat éves állami nyugdíjas, Mészáros Teréz született Emmer ötvenkilenc éves, Iszailovics Emil negyvenhét éves kereskedő.

(—) Öngyilkosság. Miloveni krassómezei községben Baum János huszonkilenc esztendőskor munkás, aki megrögzött alkoholista volt, felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Baum János egy hónap óta katonai szolgálatot teljesített Lugoson, ahonnan szabadságra érkezett haza és nem is tért vissza idejében ezredéhez. A következményektől való félelmében követte el az öngyilkosságot.

A jugoszláv Sokolisták szemléje

Belgrádból jelentik: Valamennyi Sokol szervezet vasárnap szemlére gyűlt össze és elvonult parancsnokai előtt. A belgrádi sokolisták vezetője kijelentette, hogyha a haza veszélyben van, ők lesznek az első, akik azt megvédik.

CORSO mozi

Már csak két napig

Margit: 3

Három férfi harcol egy nő ellen és a győztes a gyenge nő marad, mert tud harcolni szeméremért és ha az egyik férfivel szemben gyengéd és szende, úgy a másiknak a vamp szerepét játssza, a harmadikat pedig házias szokásaival nyeri meg. — Theo Lingen rendezésében a főszerepeket Gusti Huber, Hans Holt, Theo Lingen, Hermann Thimig és Richard Romanovsky játsszák.

D u. 3 órakor 18 leies helyárák
A Paramount-híradó szenzációs premierje:
Harcok Narvik körül.

A legközelebbi programban:

Graham Bell,
a telefon feltalálója

Kis államok sorsa

Atban a kockázatos versengésben, amelylyel a hadviselő felek egymás Achilles sarkát igyekeznek megtalálni, a nyugati háború eddig lezajlott eseményei úgy festenek, mint az ezután megvívandó nagy csaták — kicsinyített főpróbái. Most azonban, úgy látszik, véget ér a kímélő időszak és jönnek a nagyobbarányú harci vállalkozások, egyre szelszülő, óriási harc-vonalon. Köztudomású, hogy a tulajdonképpeni ellenállási vonalakra csak most kerül majd sor. Elérkezett a nagyszabású cselekvések ideje, a küzdelem most már igazán sorsdöntő jellegű.

Napirenden vannak a peremállamok.

Peremállamoknak nevezi a politikai földrajz azokat az országokat, amelyek egy-egy kontinens partvidékén fekszenek és legtöbbször nagyobb és népesebb államokat zárnak el a tengerrel, a tengeri kereskedelem lehetőségeitől.

A peremállamok nem igen tartoznak a szegény országok közé. Közmondásos Dánia, Hollandia, Belgium, Norvégia, Svédország anyagi jóléte, gazdagsága. Kivételt képeznek a belti kis államok: Észtország, Lettország és Litvánia. Földrajzi fekvésük és történelmük sokkal mostohább, mint például az előbbieké, vagy akár csak Finnországé is.

Legutóbbi időkig irigylendő sorsa volt a nyugati peremállamoknak. A békés fejlődés és gondtalan jólét napjait azonban márc. 10. napra felváltotta a háborús izgalom és a fegyverkezés láza, most pedig egymásután sodródnak bele a véres küzdelembe.

Ezekre a fejleményekre földrajzi fekvésük vezetett.

Hollandia és Dánia a germán alföld szerves folytatása, Belgium pedig Északfranciaországé. Kitérő közlekedési helyzetük van a hadviselő felek között. Belgium és Hollandia például a Schelde, Meuse (Maas) és Rajna torkolatvidékén fekszik. Rotterdam és Antwerpen a nagy német birodalom legtermészetesebb kikötői Amerika, Afrika, Ázsia és Ausztrália felé. Európa legforgalmasabb folyója a Rajna. A Dunán is túltesz. Ez a nagyszerű peremi helyzet teremtette meg a kis államok mesébe illő gazdagságát. A péntek óta hadviselő két peremállam, — Belgium és Hollandia — például 450—480 milliárd leli érléxú forgalmat bonyolít le kikötőiben és vasútjain. Egynegyedével kevesebbet csak, mint Németország, jóval többet, mint Franciaország, vagy Itália. Az előbbinek külkereskedelme csak háromnegyede, utóbbinak egyharmada a holland-belga külkereskedelmi forgalomnak. A peremállamok átmeneti forgalma Németország életérdekéül áll összefüggésben s ha ezek a kis államok a szövetségesekhez csatlakoznak, vagy bármiképp háborúba sodródnak — bármelyik szomszédjukkal, vagy egymással — a német forgalom nagyrészt megbénul. Ezért német élettér ez a két kis peremállam s ezért veti latha most Németország teljes katonai felkészültségét. Antwerpen, vagy Rotterdam a szövetségesek kezében felmerhetetlen veszélyt jelentene Németország számára.

A peremállamok kedvező földrajzi fekvéséhez járul fontos hadászati helyzetük. Alkalmos felvonuló területük oly ellenség megtámadására, melyet a közös határokon kiépített erődív miatt közvetlenül aligha lehetne sikerrel megtámadni. Belgium és Hollandia államvezetése a nyugati háború első pillanatától kezdve tisztában volt ezzel és éppen úgy mozgósítottak, mint a hadviselő felek. A történelem különösen Belgium számára rejt idevonatkozólag kollektív tapasztalatokat. 1815-ben, Napoleon visszatérésekor az angol haderő Belgiumban szállt partra és onnan indult Franciaország megtámadására. A világháborúban a németek vetették meg lábukat Belgiumban, a szövetségesek megelőzése céljából. Napoleon szerint „Belgium és Hollandia Anglia szívének irányított pisztoly”. Ezért érdeke úgy Németországnak, mint a szövetségeseknek Belgium és Hollandia függetlensége és semlegessége s ezért ragadnak meg most minden eszközt ezen államok „semlegességének megvédelmezésére”.

Amikor Welles Sumner néhány héttel ezelőtt a megerősödött európai harc hangjai mellett hajóra szállt, Roosevelttel beszélgetett, melynek fogantatja nem volt, de megállapításai jóslatszerűek a kis nemzetek jövőjére nézve. Azt mondotta akkor, hogy a béke csak úgy lehet valódi, ha a kis nemzeteknek nem kell félelemben élniök nagy szomszédaktól, ha önállóságukért nem kell ezeknek adót fizetniök.

Norvégia már törlesztette ezt a keserves adót, most pedig Belgiumon és Hollandián a sor.

Igen tanulságos ezzel kapcsolatban reáma-

tni: a német és angol álláspontra, illetve gondolkozásmódra.

1.) H. Simmer: Grundzüge der Geopolitik in der Anwendung auf Deutschland című munkájában többek között a következőket írta (171. lap): „A kis darab Németország, amely most Hollandiának nevezi magát, egykor világhatalom és óriási gyarmatbirodalom volt. Elő- és Hátsó-Indiában, Dél-Amerikában és Dél-Afrikában. Ma tudni sem akar arról, hogy visszatérjen ahhoz az országhoz, amelynek a legnagyobb szükség idején hátat fordított (1648-ban), hanem jobban vonzódik Angolországhoz, amely röviddel ezelőtt is csak fejevülő területnek tekintette. Földrajzi, földtani, népi és történelmi alapon Németország jogot formálhatna Belgiumra, vagy legalább is Flandriára és Hollandiára, Franciaország és Anglia, ha a mi helyzetünkben volna, már régen megoldotta volna ezt a kérdést bekebelezés (annexio) formájában”.

Egy pillantás Nyugat-Európa térképére meggyőző mindenkit arról, mit jelentene Németország számára Hollandia és Belgium megszállása. Nemcsak területi és népességi gyarapodást, hatalmas gyarmatbirodalmat, — Hollandia birtokai: 2 millió négyzetkilométer, 68 millió lakossal; Belga-Kongó 2,4 millió négyzetkilométer, 14 millió lakossal, — hanem hadászati helyzetének is óriási javulását. A legközelebbi német repülő-támaszpont például (Borkum-sziget) most 500 kilométer távolságra esik Londontól, — Flandria elfoglalása után azonban csak 200 kilométerre volna. (Ostende, a híres tengeri fürdő.) A holland-belga tengerpart birtokbavétele megkönnyítené a német hadvezetőségnek a La Manche-csatorna elzárását s Anglia el lenne vágva Franciaországtól. Már a világháborúban is ez volt a nagy cél s ez most is. Nem mellőzhető az a körülmény sem, hogy a Ruhr-vidék távolabb kerülne a szövetségesek felvonulási területétől és védelme biztosítottabb volna.

A nyugati peremállamok háborúba sodródása fontos események előidézője lehet a távolkeleten is. A németek megjelenése például Dél-Ázsiában erősen befolyásolná Japán magatartását. A keletindiai Szunda-szigetekre például Japán is

Pierlot belga miniszterelnök a németek előnyomulásáról

Belga tisztak késlekedése miatt sikerült átkelni a németeknek az Albert-csatornán

Brüsszelből jelentik: Pierlot miniszterelnök vasárnap este rádióbeszámolót mondott a hadihelyzetéről.

— A belga nép meg fogja érteni, — kezdte — hogy a kormány megsokszorozott munkája következtében nem tudott olyan szoros érintkezésben maradni a lakossággal, mint ahogyan az kívánatos lett volna. Megtámadásunk óta ez az első kedvező időpont, amikor beszámolhatok a helyzetről. Ezt teljes nyíltsággal ícszem, mert meggyőződésem szerint

az országának tisztában kell lennie a való helyzettel

és ezért mindenki bizalommal és nyugalommal hallgassa meg ezt a beszámolót, ahogyan az a súlyos időkben és ilyen körülmények között kötelessége mindenkinek. A pénteki nap úgy telt el, hogy

az ellenségnek nem sikerült területünkre be-nyomulnia.

A hűtár mentén létesített romboló berendezések mindennütt működtek és sikerült is pillanatnyilag feltartóztatni az ellenség előnyomulását. Szombaton az események egész sorozata következett be. Az Albert-csatorna északi részén sikerült az ellenségnek átkelni a vízen. Ez azért történhetett meg, mert a tiszt, aki megbízatást kapott a Maastricht mellett lévő két hid felrobbantására, bombabarobbanás következtében meghalt. Emiatt a végrehajtással megbízott szervezet késlekedett és ekkor

már el is foglalták az ellenséges motorizált osztagok a hidakat,

amelyeken áthaladtak. Később egy tiszt áttörve a német vonalakat, elérte az egyik híd robbanó-

igényt tartana a hatalomváltozás esetén, mert azok cukor, földolaj, dohány, cink és kaucsuk termelése a holland gazdagság egyik fő-tényezője volt. Japán egyébként is leplezetlenül követi ázsiai hegemoniára törekvő politikáját, melynek alapjátétele az európai hatalmak kiszorítása Dél-és Kelet-Indiából. Kérdés, vajjon a holland gyarmatok sorsát illetően a japán és német szempontok miként egyeztetethetők össze.

2.) Nagybritannia hódítási törekvései elkerülték ugyan Belgiumot és Hollandiát, de a hivatalos angol külpolitika mindig érvényt szerzett ama álláspontjának, hogy e két peremállam Anglia védelmi övezetébe tartozik. Kitchner találóan mondotta, hogy „Anglia határai a Maasnál vannak”. Ha Belgium, vagy csak egy része is (Flandria) német kézre kerülne, — Páris alig 200 kilométerre esne már a német határtól. A két kisállam tehát a) földrajzilag a szövetséges hatalmak elővédjét képezi, b) gazdaságilag pedig a német törekvések gátjai. Ezért Hollandia és Belgium még ha valamikor önszántából csatlakozni is akart volna Németországhoz, azonnal összeütöközött volna az angol érdekekkel. Ezt a kockázatot nem merték vállalni. Érthető tehát, hogy a gazdaságilag jóval erősebb szövetségesekhez huznak most és azok segítségét kérik. Kérdés: vajjon ezúttal a fegyver nem lesz-e erősebb a pénznél?

A békés munka és jólét kis országaiban ma bomba robban és ágyúk dörögnek. A mintagazdaságok és népegyetemek hazájában az ösők becsületes munkájának minden rajogó teljesítménye, alkotása füstté és romhalmazzá válhat néhány hét alatt, — s mindez csak azért, — mert a szomszédok összeveszttek egymással.

Nagyon „időszzerű” az „elcsépelet” bibliai mondás: nem lehet egyszerre két úrnak szolgálni... Kulesár Kálmán

kamráját és életét feláldozva elpusztította a hidat. Az ellenség azonban a másik hídon át tovább folytatta benyomulását és megtámadta védelmi vonalainkat. Minden kétségbeesett ellenállás dacára a németek elérték Tongres város szélét és délután motorizált egységeink, valamint repülőgépeink ellentámadása során súlyos károkat okoztak nekik, de

nem tudták megakadályozni, hogy az elővédek el ne ériék Váremet.

Ez alatt az idő alatt a hadvezetőség megtette a helyzetből folyó összes intézkedéseket és az ellenség szembetalálta magát csapataink új állásaival, ahol feltartóztatották őket. A legutóbbi hírek szerint előnyomulásuk megakadt. Ezalatt közbeléptek a szövetségesek légi osztagai, amelyek súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

— Miként a kormány a parlamentben kijelentette, szövetségesekünk nyomban válaszoltak segélykérésünkre és csapataik előnyomulása normális mederben folyik. Mindenkinek megérthető, hogy erre vonatkozólag részleteket nem közölhetek és csak annyit mondhatok, hogy előnyomulásuk kielégítő mértékben tart. Ez a helyzet szintén ismertetésemre. Felkérek mindenkit, hogy hamis híreknek ne adjon hitelt, főleg pedig annak nem, hogy a kormány elhatározta Brüsszel elhagyását. Ez a hír teljesen hamis, mert ezidő szerint semmi olyan ok nincs, ami ilyen elhatározásra készítené bennünket. Belgium megpróbáltatása tragikus.

Összeszorult szívvel nézzük területünk egy részének újabb előzőnlését, de hidegvérűket elvesztünk nem szabad,

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

Ijfabbb Magyar Imre készül átvenni hies apja örökét

Látogatás a halott nagy primás elárvult otthonában

Budapestről írja tudósítónk. Meglátogattuk Magyar Imre elárvult családját és elárvult otthonát. Jóképű, intelligens fiatalember fogadott, legifjabb Magyar Imre, a nagy primás tizenötéves fia és művészetének örököse. Köröskörül a falon halvány fényképek és öreg babérkoszorúk az elmúlt dicsőségről mesélnek.

A tágas ebédlőben az asztalfőn ül özvegy Magyar Imréné, fekete szépasszony, kedves, mosolygós arccal, ez a furesa kis reflexmosoly átszűrődik a mély gyászra. Köröskörül asszonyok ülnek, jóbarátok, a bemutatkozásnál csupa híres cigány-név: Sárjai, Radics, Kóczé...

A RÉGI HEGEDŐ

A „kis Imrus” szobájában emelvényen nyitott tokban fekszik Magyar elnémetelt hegedűje. Öreg jószág, az apja is ezen játszott valamikor a debreceni Bikában. Az ifju Magyar, aki azonfelül, hogy ötödik gimnázista, komoly zenetanulmányokat folytat és naponta négy-öt órát gyakorol, ezután az apja hegedűjén fog játszani.

— Balázs Árpádtól kaptam ajándékba azt a hegedűt, amelyen most gyakorolok. — mondotta bánatosan — de édesapámnak az volt a kívánsága, hogy

ha majd 5 köregrszik, én vegyem a kezembe a nagyapám híres hegedűjét.

Bizonyára méltó lesz ehhez a hangszerhez az ifju, Radics Bélának és öreg Magyar Imrénének az unokája.

A nagy zenészdinasztia híres tagjainak portréi sorakoznak a falon. Radics Béla elegánsan, mosolygósan néz le kis unokájára. Mellette egy képen a kis Imrus két esztendő korában, Radics Jánosnak, a külföldön élő híres primásnak a felvétele. Egy másik kép Magyar Imrét és fiatal feleségét ábrázolja az esküvő napján. Vékony legény volt még akkor a nagy primás és bajszot viselt.

Magyariné elbucszik a vendégeitől és ő is résztvesz a beszélgetésben. Szomorkásan forgatja előttünk a régi emlékek aranyos filmjeit.

MAGYARI SZERELME ÉS HAZASSÁGA

— Hogyan ismerkedtünk meg az urammal? Ugyszólván gyermekkorunk óta ismertük egymást. Imre ebben az időben Debrecenben játszott az apja bandájában, de ha csak tehette, feljött Budapestre látogatni. Egyszer kérőt kaptam és azt a hirt viték hozza, hogy máshoz megyek feleségül. Lecsapta a hegedűt és három nap három éjszaka mulatott. Csak neki huzták a kollégái. De én nem is akartam máshoz menni és az apám is nagyon kedvelte Imrét, akit

finom embernek és nagy muzsikusként tartott. Így aztán megesküdünk. Híres lakodalom volt a miénk.

MI LESZ A ZENEKARRAL?

A családot az a kérdés foglalkoztatja, hogy vajjon mi lesz a zenekarral? Talán csak nem szélést szét Magyar Imre hetedhétországon híres bandája? — Az a tervünk, — mondotta az özvegy — hogy a fivérem, Radics János néhány nap múlva hazaérkezik és átveszi a zenekart.

Radics János esztendőik óta Németországban játszik, egyike a birodalom legnépszerűbb primásainak. Sirgönyözött, hogy néhány nap múlva érkezik és reméli, hogy itthon fog maradni.

— Aztán reméljük, hogy

pár esztendő múlva a kis Imrus áll a banda élére.

Az apja nem is tudott másról beszélni, csak arról, hogy valamikor Imre veszi át tőle a vonót.

Az apa halála óta néma a Ráday uccai lakás. Magyariné szokta zongorán kísérni a fiát, de most, nagy gyászában nem ül a zongora mellé. Elcsukló hangon mondja:

— A mióta ő elment, hallgat a muzsika a házban. Pedig itt ugyszólván reggeltől estig zenéltünk. Néha az uram próbált a fiúkkal, aztán a fiam gyakorolt és magam is szerettem zongorázni.

Anyja és fia gyakran szokták játszani Magyar két népszerű kompozícióját, két magyar dalt, az egyik az „Elsőm egy rózsaszálnak”, a másik pedig „Baj van, nagy baj van”.

HA BEKAPCSOLTAK A RÁDIÓT, HA ÖSSZE VERŐDÜTT A TÖMEG...

— Milyen volt Magyar magánélete? — kérdezzük.

Egy emigráns orosz ujságíró a száz évvel ezelőtt született Csajkovszkij tragikus életéről és világraszóló sikereiről

Száz éve született Szentpéterváron Csajkovszkij, az orosz zene halhatatlan megszólaltatója. A tragikus sorsú orosz zeneköltő születésének századik évfordulója alkalmából Zsajkovszky-Volinszky Gleb, emigráns orosz ujságíró a következő érdekes cikket írta egy párisi lapba:

Csajkovszkij titokzatos motivumokkal tele élete máig is foglalkoztatja a zenetörténet kutatóit. Hiába a rengeteg tanulmány, életrajz, a ki-vülálló, aki csak messziről ismeri az orosz psziché rejtelmeit, sohasem fogja megfejteni a nagy zeneszerző életének és zenéjének titkát.

Nem kétséges, hogy Csajkovszkij a muzsika egyik legkülönlegesebb megszólaltatója. Zenéjében titánikus erők és szonvedélyek viharzanak, holott Csajkovszkij maga passzív, gyenge, érzékeny ember volt, akinek egész életét megmérgezte az emberekkel való bizalmatlansága és féltelme.

A KIS PETJA ELSŐ CSALÓDÁSA

Pjotr Iljics Csajkovszkij 1840 május 7-én látta meg a napvilágot egy ural-vidéki gyárépületben, ahol apja igazgató volt. A kis Petja rendkívül érzékeny, de játékoskedvű fiú volt, aki a vidéki környezetben meglehetősen szabadságot élvezett. Az első meglepetés és csalódás akkor érte, mikor nyolcéves korában szülei Pétervárra költöztek és az Ural tiszta, szabad légköréhez szokott kisfiú egy fővárosi iskola rideg környezetébe került.

Nem sokkal ezt követően elveszíti édesanyját, akinek halála örök, gyógyíthatatlan sebet hagyott az érzékeny lélekben.

Mint fiatalember azután látszólag ő is a gondtalan orosz fiatalemberek életét éli. Bálózik, udvarol, társaságba jár s ugyszólván még semmi különösebb érdeklődést nem mutat a zene iránt.

Azután egyszerre mintha minden megvál-

Mozi

VÁSAR

Kedden, május 14-én:

APOLLÓ: Miss Katasztrófa (angol film.)
CAPITOL: Oz, a csodák csodája (angol film.)
CORSO: Margit:3 (német film.)
SCALA: Egy mámoros bál éjszaka (német film.)

— Rendkívül szolidan élt, ugyszólván nem volt semmi más szenvedélye, csak a család és a muzsika. Szerette ezenkívül a társaságot. Munka után rendszerint beült a barátaival egy csendes kávéházba és kapuciner mellett órákig beszélgetett. Megelégedett, nyugodt életet élt, nem vágyott külföldi dicsőségre, itthon szeretett muzsikálni. Az utolsó esztendőben sokat tépelődött az ismeretes rádióaffér miatt, de nagyon nyakas ember volt és miután úgy érezte, hogy neki van igaza, nem engedett. Pedig imádta a rádiót. Boldog volt, amikor a mikrofon előtt játszott, mert tudta, hogy ezek és ezek hallgatják. Sokszor mondta, akkor is szebben muzsikálok, ha a korzón összeverődik a tömeg és hallgatja a nyári estéken a magyar muzsikát. Április 14-én már szanatóriumban feküdt, de kitűzték a rádiós szereplését és az orvosi tiltakozás ellenére is felkelt,

bement a stúdióba és végigjátszotta a három-negyed órát.

Istenem, milyen fiatalon hagyott el bennünket!

Magyar Imre szeptember tizedikén töltötte volna be a negyvenhatodik évét. Kicsi szomoruan mondja:

— Pontosan harminc esztendővel volt idősebb mint én és a nagyapám harminc esztendővel volt idősebb, mint ő...

Uj látogatók jönnek, kondolálnak az özvegynek és meghatottan nézik Magyar Imre hegedűjét. Egy fiatal muzsikus sírva mondja:

— Eltörött a hegedű, nem akar szólani... (—)

tozna. Szakít régi barátaival, esténként zongorája mellett ül és beiratkozik a zeneakadémiára. Most már csak a zenének él...

Akadémiai tanulmányainak befejezése után a moszkvai zeneművészeti főiskola összhangtani tanári székét foglalja el. Ekkor születnek meg első művei, a halhatatlan szimfóniák, a Romeo és Julia-nyitány, a C-moll zongoraverseny és még sok más.

A „NAGY SZERELEM”

Ez a sikerekkel teljes, diadalmas korszak sem tart azonban soká. Csajkovszkij találkozik: a nagy szerelemmel, amely számára újabb válságot, majd összeomlást jelent.

Beleszeret egy fiatal színésznőbe s végül hosszú vergődés után megkéri a kezét. A leány igent mond, majd néhány nappal az esküvő dátuma előtt — megszökik és egy spanyol operanékes felesége lesz.

Csajkovszkij idegei felmondják a szolgálót, elmenekül az emberek elől és a búskomorság jelei mutatkoznak rajta.

Esztendőik múlnak el, míg végre lassan sikerül ismét megtalálnia önmagát. Lassan, bátor-talanul visszatér a zenéhez és barátaí rábeszélésére megjelenik régi társaságában. Itt megismerkedik egyik rajongó leánytanítványával, akit feleségül is vesz.

De ez is elhamarkodott lépésnek bizonyul. Csajkovszkij rövidesen tudatára ébred annak, hogy nem választott megfelelő élettársat. A rideg és viharos házasság azzal végződik, hogy Csajkovszkij megszökik a fiatalasszonytól és idegösszeomlásában öngyilkosságot kísérel meg.

A SONATA PATÉTIQUE SZÜLETÉSE

Ezekben a válságos időkben jelentkezik az ismeretlen mentőangyal: egy titokzatos nő, aki mindenben Csajkovszkij mellé áll, a lelkiileg beteg embert igyekszik gyógyítani, visszavezetni az életbe.

Uj, színpompás melódiák születnek Csajkovszkij agyában, utazni kezd, bejárja Európát, Amerikát és egymásután látnak napvilágot halhatatlan művei: a Manfred-szimfónia, a Piqué dame opera, az V. szimfónia s végül a megrázó Patétikus szimfónia, amely egyben hattudala is, saját vezényletével mutatják be kilenc nappal halála előtt a pétervári operában.

A Patétikus szimfóniában ügylátszik kiadta minden erejét. Megint összeomlik, úgy érzi, hogy elvesztette az élettel szemben vívott harcát és ötvenhárom éves korában meghal Szentpéterváron, diadalmas sikereinek és csalódásainak városában.

SPORTSEMÉNYEK

Déli Liga-Nyugati Liga 2:1 (1:0)

A ligacsapatok mérkőzése nagyon szép játékot eredményezett. A mérkőzés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, ami érthető is, hiszen ezuttal az ország két legjobb ligaválogatottja mérte össze erejét. A nyugati liga csapata megállta ugyan a helyét, bár a csatárai nem bírták kibaszni a kínáló alkalmakat. A győztes csapatban Dávid nagyszerűen védett, kivülre Sfera is jól játszott. A csatársorban Sipos és Bodola játéka keltett jó benyomást. Változatos játék után Ploesteanu nagy-

szerűen szűkíteti Iordachet, aki védhetetlenül góloz. Alig indítják el a játékot a Déli Liga csapata újabb gólt ért el. Iordache Simatoc ellen küzd a labdáért, amelyet sikerült megszereznie. Barátkynak adja, aki pompás lövéssel növeli az előnyt. A nyugatiak hevesen támadnak. Spielman jó labdát ad Bindeának, aki egyedül száguld a kapu felé és futtából nagy gólt lőtt. A veszteseknél Pavlovici, Kotormány és Simatoc voltak jók.

Nyugati Liga-Magyarország B mérkőzés Timisoaran

Hosszu idő óta végre a temesvári közönségnek alkalma lesz valóban nagyszerű mérkőzésben gyönyörködni. A magyar és román szövetségek megállapodtak abban, hogy május 21-én Magyarország B. válogatottja Temesvárott mérje össze erejét a Nyugati Liga válogatottjával. A magyar csapat, amely igen nagy játékerőt képviselő együttes, vasárnap Bucuresriben Románia B válogatottjával játszik és kedden, május 21-én Temesvárott vendégszerepel. A sportközönség körében ritkán látott érdeklődés nyilvánul meg a találkozó iránt. A Nyugati Liga csapatának valószínű összeállítása a következő lesz: Pavlovici—Slivac, Fodor—Simatoc, Kotormány, Szaniszló II.—Bindea, Spielmann, Marksteiner, Reiter, Dobay. A liga vezetősége nem riadt vissza semmi áldozattól és lehetővé tette, hogy a magyar csapat Temesvárott játsszon. Remélhetőleg a közönség kelőképpen meghálálja ezt az áldozatkész kezdeményezést, amely a mérkőzést létrehozta.

B válogatottak mérkőzése

Pirosak—Kékek 2:1 (1:0).

Az országos B. válogatottak vasárnap a fővárosban mérték össze erejüket. A mérkőzés igen gyenge sportot eredményezett, mert nem készítették elő kellőképpen. A kékek középfedezetét például a tribünről hívták játszani. A huszonkét játékos közül csupán Lukács, Cociuban II. és Feillinger játéka keltett jó benyomást. A gólok Praszler, Mihai-lescu, illetve Cociuban II. osztozkodtak.

Sporthírek mindentől

Barátságos mérkőzés Aradon. Gloria—AMEFA 2:0 (0:0). A két csapat találkozásából a lelkesebb Gloria került ki győztesen. A munkáscsapat játékosai még lábukban érezték a vasárnapi mérkőzés fáradalmait. Farkas gólja után Mlacin állította be a végeredményt.

Temesvári bajnoki mérkőzések: Politechnica—Progresul 4:2 (1:2). Kadima—Fratelia 5:3 (0:2). A Banatul—Progresul mérkőzés két pontját a Banatul kapta meg, mert a Progresul igazoló könyvecskéik nélkül állította ki csapatát. A vasárnapra kiorsolt Banatul—CFR bajnoki mérkőzés elmaradt, mert mindkét csapat játékosokat adott az ifjúsági válogatott részére.

A B. osztály vasárnapi műsora: CFR Severin—Gloria, Chinezul—Minerul, Vulturii—Mica, Jiul—Electrica.

Barátságos mérkőzések: Carpat FC—Sodrony-
ipar 2:0, Cimentul—Olt 3:2, KAC—KMSC 0:0.

A kerületi bajnokság állása:

Kadima	22	14	4	4	60:37	32
Fratelia	22	13	5	4	53:27	31
Banatul	19	14	2	3	48:17	30
CFR	21	14	2	5	50:25	30
Politechnica	20	11	5	4	52:29	27
Rapid	21	11	5	5	46:31	27
Patria	21	8	7	6	44:30	23
Progresul	22	7	4	11	32:39	18
Vulturii	22	7	3	12	31:45	17
Jandarmi	20	5	2	13	19:44	12
Bohn	19	--	1	18	5:59	1
Jimbolia	19	--	--	19	0:57	0

A magyar bajnokság eredményei

A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap a következő mérkőzéseket játszották le: Ferencváros—Bocskai 5:0, Ujpest—Szirokotaxi 3:1, Szeged FC—Kispest 1:1, Hungária—Haladás 2:1, Gamma FC—Szolnok 2:1, Törekvés—Kassa 0:0.

Színház

Ma délután: Piroska és a farkas

Ma, kedden délután négy órai kezdettel a jó gyermekeknek tart előadást a magyar színház. Piroska és a farkas című vídám énekes, táncos és zenés gyermekoperett kerül színre, olcsó helyárakkal. A farkas szerepét a gyermekvilág kedvence, Csóka

József alakítja, aki derűs mókáival és nagyszerű humorával bizonyára sok kellemes percet szerez majd a kicsinyeknek. Ma este a Magyar Népközösség előadásában a Vén bakkanos és fia kerül színre.

Handabanda

Halász Gyula, Kristóf Károly, Szilágyi László és Eisemann Mihály legújabb revüoperettjének bemutatója

Holnap, szerdán este mutatja be a Thalia operettegyüttese az idei évad nagy revüoperettjét, a Handabandát. Ez a pazar kiállítás, remek humoru darab a külföldi sikerek után a kolozsvári társulat előadásában is páratlanul nagy tetszést aratott. Kolozsvárott, Brassóban és Nagyváradon zsufolt házakat vonzott a Thalia előadása. Az igazgatóság nálunk a Handabandát egyelőre szerdától vasárnapig mindennap műsorra tűzte. A nagyszerű darab négy szerzője bő alkalmat nyújt rendezőnek, színésznek, díszlet és kosztümtervezőnek arra, hogy legjobb tudását csillogtassa, ami ennél a revünél maradék-

talantul meg is történt. A temesvári előadásoknak külön érdekessége lesz az, hogy a Tempo Blou Moon Band jazz-zenekar szerepel, amely Biró Vazul vezetésével a revü egyik báj jelenetében nyílt színről fogja külön is szórakoztatni a közönséget nagyszerű számaival. A nagy érdeklődésre való tekintettel tanácsos a Handabanda előadásaira a jegyeket elővételben megszerezni. Aki két és fél órán át szórakozni, szívből nevetni akar, az okvetlenül nézze meg a Handabanda előadását.

HETI MŰSOR:

Május 14. kedden délután 4 órakor: Piroska és a farkas. (Gyermekelelőadás.)
Május 14. este 9 órakor: Vén bakancsos és fia. (A Magyar Népközösség előadása.)
Május 15. szerdán este 9 órakor: Handabanda (Halász Gyula, Szilágyi László és Eisemann Mihály revüoperettje.)
Május 16. csütörtök délután 5 órakor: Zsimberi zombori szépasszony. (Olcsó helyárakkal.)
Május 16. este 9 órakor: Handabanda.
Május 17. péntek este 9 órakor: Handabanda.
Május 18. szombat délután 5 órakor: Paprikás csirke (Olcsó helyárakkal.)
Május 18. szombat este 9 órakor: Handabanda.

Ma két légvédelmi gyakorlat lesz

A városi polgármesteri hivatal közli, hogy ma Temesvár területén két légvédelmi gyakorlatot tartanak és pedig az egyiket délelőtt tizenegy és tizenkettő, a másikat este kilenc és tíz óra között. A gyakorlatok kezdését szirénák bugása és harangok kongása közli a lakossággal. A befejezéskor újból megszólalnak a harangok és a szirénák. Ma este tizenegy óráig semmiféle világító reklám nem működhetik a városban. A kirakatokat csakis gyenge kékfényű lámpákkal szabad világítani. Este a gyakorlatok alatt minden jármű megáll, illetve a legközelebbi fedezék helyre vonul. Emberek járása és tartózkodása az uccákon a gyakorlatok ideje alatt tilos. A lakásokból és nyilvános helyiségekből semmiféle fénynek nem szabad az uccára kiszivárognia.

Csodák csodája

CAPITOL

A modern színes filmgyártás remekműve. Nagyobb mint Hófehérke! A főszerepekben:
JUDY GARLAND, Frank Morgan, Ray Bolger, Bert Lahr, Jacky Haley.

APOLLÓ

Miss Katasztrófa

== KOZGAZDASÁG ==

Szünetel a németországi élőállat export

Vágott húst szállítanak Franciaországba

Bucurestiből jelentik: A Finance és Industrie című folyóirat közli, hogy a bánsági állatexport Németország részére már hetek óta szünetel. Ennek az az oka, hogy az állatexportőrök a kiszállított mennyiségek ellenértékét csak nehezen tudják meg-

kapni. Az élőállat kivétel helyett jelentős mennyiségű vágott húst szállítanak Franciaország részére. A CFR nagymennyiségű hűtővagonokat bocsátott a franciaországi húsexportőrök rendelkezésére.

Miniszteri utasítás a nőtlenségi adóvallomásról

A nőtlenségi adóra vonatkozólag a pénzügyminiszter a következő rendeletet bocsátotta ki: A nőtlenségi adótörvény szerint mindenkinek, aki ez alá az adó alá esik, vallomást kell benyújtania működési vagy lakóhelyén és ebben fel kell sorolnia mezőgazdasági vagy beépített ingatlanvagyonát megjelölve azt a várost, ahol ez fekszik.

A kereskedők, iparosok és szabadfoglalkozásuk ezenfelül bejelentik, milyen kereskedést, ipart vagy foglalkozást üznek.

A bejelentést egyszerű papíron kell megtenni és nem kell tartalmaznia egyebet, mint megjelölni a tárgyat, vagy foglalkozást, amely után a nőtlenségi adót fizetni fogja.

Ennélfogva a bejelentésben nem kell felsorolni ezeknek a tárgyaknak a jövedelmét. Éppen azért rendelkezett úgy a pénzügyminiszter, hogy mindenki csak egy vallomást köteles adni, mert meg akarja az adózót kimélni attól, hogy minden jövedelme vagy foglalkozása után külön-külön bejelentést tegyen.

Hausse az amerikai nyersanyagotőzsdéken. A világpolitika újabb eseményei miatt az USA és tengerentúli semleges államok nyersanyagotőzsdéin újabb általános hausse következett be. Különösen az USA-ban számolnak hatalmas tételű holland és belga rendelésekkel, amelyeknek elkészítését a legközelebbi időn belül kívánják a belgák és hollandok. Hasonló módon szilárdultak a gabonáé is, mivel Hollandia és Belgium ezonnal nagytételű gabonavásárlásokat eszközölt úgy Kanadában, mint az USA-ban, szűkségeinek zavartalan ellátása érdekében.

Nincs tehát szó olyan vallomásról, mint amilyen valamikor a globális adónál szerepelt, ahol fel kellett sorolni az adózó összes jövedelmét.

Most csak azt kell megjelölni, hogy az illetőnek milyen vagyontárgya, vagy foglalkozása van és a vagyontárgy hol fekszik, illetve a foglalkozást hol gyakorolja és majd a kincstár fogja az adatok összeállítását után megállapítani a nőtlenségi taxa összegét.

Vizsgálatot azért kell elsősorban is adni, mert a kincstár nem tartja nyilván senkinek a családi állapotát, tehát nem tudja, hogy nőtlenségi vagy sem, özvegy vagy eivált-e és nincs-e gyermeke?

Ami azokat a jövedelmeket illeti, amiket valaki kézhez kap: fizetés, szavény, osztalék, alkalmi jövedelem, itt csak azt kell bejelenteni, hogy valaki fizet-e ilyen címen adót vagy sem? Semmiféle bizonyítványt a családi állapotról mellékelni nem kell, mert a kincstár a vallomásról feltételezi, hogy azt jóhiszeműen tették meg.

BETILTOTTÁK ZSIR ÉS NÖVÉNYI OLAJOK KIVITELÉT. Tekintettel arra, hogy a zsír és növényi olajkészletek nem fedik a belső szűkséget a kormány betiltotta a zsír, a napraforgómag, a ricinus, a repec és lenolajok kivitelét.

Londonba helyezték át a holland és belga nemzetközi vállalatok székhelyüket. A nemzetközi jellegű holland és belga vállalatok és konszernek valamint a luxemburgi holdingtársaságok székhelyeiket azonnal Londonba helyezték át, amelyeknek azonnali bejegyzését az angol kormány gyors intézkedése lehetővé tette.

Pénzügyi határidők:

MAJUS 15.:

Kérvény a kereskedelmi és ipari adóamnesztia igénybevételére.

Az 1939 évi rendkívüli jövedelemre vonatkozó kimutatás.

Vallomás a részvénytársaságok bemutatóra szóló részvényeiről.

Kérvény a jelezálogos terhek leírására a házádonál.

Vallomás a nőtlenségi adó tárgyában. A részvénytársasági igazgatók és felügyelőbizottsági tagok adójának befizetése.

MAJUS 25.:

Nyersolaj fogyasztási adójának befizetése.

MAJUS 31.:

A negyedévi adó 5 százalékos kedvezmény nélkül való fizetése.

JÚNIUS 2.:

Lakbérleti szerződések illetékeztése.

JÚNIUS 10.:

Kereskedelmi könyvek lapjai utáni pótbélyeg (laponként 1 leu) befizetése

JÚNIUS 30.:

A pénzügyi kihágások kedvezményes rendezésének utolsó napja.

A kereskedelmi és adóamnesztia alapján az évi adó 50 százaléka befizetése.

Románia petróleum ellenében Egyiptomtól kap gyapotot

Bucurestiből jelentik: A főnökök ezévi zavartalan működésének érdekében illetékes körök tárgyalásokat kezdtek egyiptomi export cégekkel 13 millió kilogramm gyapot behozatala érdekében. A gyapot ellenértékéül petróleum termékeket szállítanak az Astra-Romana, Unirea és Creditul Minier társulatok termékeiből. A tárgyalások előrehaladott állapotban vannak és azok befejezését a közeli napokra várják. Beavatott körök értesülése szerint az egyezményt olyan feltételek mellett kötik meg, mint a törökökkel aláírt szerződést.

Románia ötven ezer vagon tengerit exportál. Bucurestiből jelentik: Hozzáértők szerint jelenleg 100 ezer vagon tengeri van az országban. Miután a fenti mennyiségnek a fele a vetésekhez szükséges ennek következtében mintegy 50 ezer vagon tengerit szállíthatnak külföldre az új termésig.

TENGEREK RABJA

írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Utánnomás tilos.

Nem telt bele öt perc és László odakanyarintotta a nevét a szerződés alá... zsebre dugta az élje rakott félávi előleget és ötven frankot nyomott a főpincé markába. Iyenkor jutalekfélének hívják... máskor bizony vérdíj a neve.

A „Star” gyorsjárású, alig huszonnégy méter hosszú, keskeny kis hajó volt, erős motorokkal, karcsú testtel. A modern szeszcses-hajó minden követelményének pontosan megfelelt. Mikor László behajózott, már indulásra készen állott, bendőjében megszámlálhatatlan sokaságú palack és kisebb-nagyobb hordó sorakozott.

A hat főnyi legénységet úgy szedte össze a kapitány Boarding-Housok füstös szobából, a kikötők eldugott uccáiból, csapszék mélyéről... Biz azok nem tartoztak a tengerészek színe-java közé. Szédett-vedett társaság volt. Egy dán, három német, egy angol — meg László. Két gépész, az egyik belga, a másik angol... Odahaza bizony csak lakatosoknak nézték volna őket, a hajón azonban gépésznak kijáró tisztelettel kellett kezelni őket. Na és a kapitány!

Remek ember-példány volt. Kétféle méter óriás, minden porcikája csupa izom, az arca vöröses-fekete a széltől, naptól és kiállott viharoktól... a haja szőkés-barna... a fogai mint egy vérebé, fehérek, egészségesek, hatalmasak voltak. A szemében elszántság, akarat... a parancsoláshoz szokott emberek keménysége, de a közös veszély idején sok segíteni-akarás, szelidség és részvét... Kérlelhetetlen volt munka idején, de kétkézzel nyult mindenki után, aki elesett és nem tudott a maga erejéből talpraállani.

Jóízűeket, egészséges-harsogót tudott nevetni... Olyankor szétszaladt a szája, ezer apró, nevető ránc bujkált a szemszögletében — égnek emelt kézzel nevetett, nevetett... mintha féltelen nevetéssel akarva áldozni valami ismeretlen istennek, a jókedv, a vidámság és a keep smiling patrónusának.

Töltött fegyver volt mindig a zsebében, kettő...

39

és olvasatlanul az apró és nagyobb fajta pénz. Soha nem sajnálta, úgy szórta, kétkézzel, mint ahogyan neki is olvasatlanul és számlálatlanul hullott az ölébe.

Ilyen volt Fersen kapitány.

Munka jóformán semmi sem volt a hajón. A kormányzón kívül csak a legszükségesebbet végeztette az emberekkel és mikor rájött, hogy László elég ismerős az Északi-tengeren, fenthagyta a hidon és rábizta az őrséget is.

A másik két kormányos eleinte morgott, de aztán mély tisztelettel pillantgattak a meg-meg lóduzó parancsnoki öklök felé és azontul tudomásul vették, hogy László nem egészen egyenrangú velük és félig-meddig fölélük kerekedett.

Bizony azok unalmas napok voltak. A Star ködös-viharos vizeken uszkált, ácsuszott a Kiel-i csatornában, fel a Keleti tengerbe.

Utközben aztán megismerkedett László ennek a hajózásnak kisebb-nagyobb titkaival, megtudta, hogy csak a három mérföldes zónáig mennek, ott motoros bárkák veszik át a rakományt; persze annál jobban fizetnek, mennél közelebb tudnak a parthoz menni, ami viszont nem éppen veszélytelen mesterség, mert a finánc-hajók hitinő fegyverekkel vannak ellátva és bizony nem igen takarékoskodnak a puskapórral.

A Start újrafestették Antwerpenben, mert már nagyon ismerték odafenn, Északon.

Sötétzöld volt a test, sötétszürke a föléltmény és fekete a kémény... hátul meg valami kimondhatatlan színű lobogót tépett a szél olyan sikerrel, hogy már csak zsebkendőnyi rongvocska szűgyenkezett a zászlórúdon, mikor megközelítették a litván partokat. Sokkal egyszerűbb volt minden és sokkal kevésbé romantikus, sem mint azt László magának elképzelte.

Ez is csak olyan mesterség volt, mint a többi. Néha ugyan egészen furcsa diskurzusok játszódtak le a parti órhajók és Fersen kapitány között, de ezek mindig ez utóbbi győzelmével végződtek. A távollágmérővel oly pontosan tartotta a hajót a három mérföld határán, hogy nem lehetett belékötni.

— Pálinka, pálinka? — kezdődött a diskurzus.

— Dehogy... kondenzált tej és kakaó... kis limonádé is van itt hordóban. Csak nem vagytok szomjasak? — kötekedett velük a jókedvű kapitány.

— Drága lesz az a limonádé, kapitány!

— De milyen! De nem én fizetem meg, nem bizony!

Igy enyelegtek, az órhajó ott strázsált néha napokig mellettük, Fersen meg az orruknál fogva vezette őket és a harmadik nap estéjén úgy eltűnt, hogy a füstje nyomát sem tudták megtalálni.

Az átrakodás nem ment valami nagyon simán; be-bepottyant valamennyi az ivergekbe a vízbe... odaseneli... annyival kevesebb jut a szomjas gégekbe.

Lászlónak kellett megszámlálnia a súlyos papírpénzcsomagot, azután Fersen kapitány egymásután zsebébe súlyozta a csomagokat, legvégére hagyva a revolvért, végül pedig szélesen mosolyogva fogott kezét eddigi ellenfelével.

Mert azok a szeszcsesempész gentlemanok nem játszottak mindig ilyen tiszta játékot. Fersen mesélte Lászlónak, hogy amikor elkezdte ezt a nehéz mesterséget, néha bizony kezében volt a fegyver és a fekete csövön át kikandizált a halál.

Mostanában már simábban mennek az üzletek, mindkét félnek több az esze... a hordókban nem illatosított víz van, hanem rum... a bankjegy-csomag pedig végig angol fontokból van összerakva nem úgy mint régen, amikor csak a felső meg alsó tizenöt-husz bankó volt valódi — a többi meg tele-mázolt ujságpapír.

Az emberek nem sok erőt pazaroltak arra, hogy józanok maradjanak. Fizetésüknek egy része karcsú palackok tartalmaként vándorolt le gégéjükön, amit aztán Fersen kapitány beirt a kiskönyvbe — volt olyan is, aki fizeteskör néhány sillinget kapott.

László néhány hét alatt úgy beleszokott ebbe az újfajta életbe, hogy észre sem vette, amint februárba fordultak a napok. A kényes, hosszú ácsorgások alatt olvasott, Antwerpenből egész halom, vagy félévre való régi ujságot hozott magával, azokat böngészte reggeltől estig — az eljegyzéseket és halálozásokat is elolvasta és rökönnyedve számolgatta, hogy ki mindenki rak fészket és kik azok, akik átköltöztek a mennyi Házigazdához.

Memelben állt a Star.

Ugy szaladtak be ide, hogy nemsokára majd mennek tovább, most pedig már második napja rostokolnak itt.

(Folytatjuk)

Amerikának nagy tőkeérdekeltsége van a holland gyarmatokon

Biztonságba helyezték a belga és holland aranykészletet

A holland-belga és német háború kitörésével kapcsolatban az USA kormánya is különböző intézkedéseket tett, a holland és belga kormányok felkérésére. Így az összes holland és belga USA-ban lévő követeléseket azonnal zárolták és ezekre az értékekre csak akkor fogadnak el diszpozíciókat, ha azokat Hollandia, illetve Belgium washingtoni követői leigazolják, illetve engedélyezik. Ez a rendelkezés egyébként azonos a norvég kormány felkérésére már alkalmazott rendelkezésekkel.

Az Egyesült Államok kormánya külön intézkedéseket tett a holland-indiai értékekkel kapcsolatban, tekintve, hogy Holland-Indiában az amerikai

tőkének hatalmas érdekeltségei vannak. Ugy az USA-ban, mint Londonban és Párisban megnyugvást kért az a hír, hogy a holland és belga jegybankok aranykészletei Angliában és az USA-ban vannak biztonságba helyezve, míg a luxemburgi jegybank értékeit még csütörtökön Párisba szállították. Az egyéb holland és belga értékek Angliába és Franciaországba történő szállítása és biztonságba helyezése folyamatban van. A belga és holland jegybankok központjai fővárosaikban maradtak, a luxemburgi jegybank központját Párisba helyezték át.

A Corvin Általános Hitelszövetkezet közgyűlése

A Corvin Általános Hitelszövetkezetnek vasárnap délelőtt a Magyar Házban megtartott közgyűlésén a tagok és az érdeklődő nemtagok nagy számban jelentek meg. Schickhoffer János elnök megnyitójában rámutatott a szövetkezet örvendetes fejlődésére, majd utána Engels Fülöp ügyvezető igazgató ismertette az évi jelentést. Eszerint a szövetkezet tagjainak száma 1173, akik összesen 6731 részjegyet jegyeztek le 3,365.500 lei értékben. Az elmúlt évben a tagoknak összesen 1,652.150 lei új kölcsönt folyósítottak ingatlanok vételére, házépítésre, műhelyek és üzletek berendezésére, gazdasági, vagy egyéb életfentartási célokra. Az 1939 év tiszta nyeresége 22.373 lei volt, amiből 2237 leit a tartalék, 2237 leit a kulturális alap gyarapítására fordítanak, a többit pedig a részjegyekre három százalékos osztalékot fizetnek. A közgyűlés a jelentéseket elfogadta és a felmentvényt megadta. A megüresedett

igazgatósági tagságokra Ördög Jánost, Takács Lajos dr.-t és Cseh Mihályt, a felügyelő bizottságba Becsky Istvánt, Patyi Pétert és Nagy Vince Lajost választották. Azután elfogadták a költségvetést 186 ezer lei bevétel és 139.200 lei kiadás előirányzattal. A közgyűlés kimondta, hogy egy személynek 50.000 leinél magasabb kölcsön nem nyújtható és azt két év alatt kell visszafizetni. Kimondták, hogy a betétek után négy százalékos kamatot fizetnek. Felhatalmazták az igazgatóságot, hogy gazdasági alosztályt létesítsen, ha majd annak idejét látja és a szövetkezeti központ által erre vonatkozó szabályzatot Becsky István indítványára elfogadták. Schickhoffer János elnök, Arvay Rezső igazgatósági tagok hangsúlyozták a szövetkezet érdekében kifejtendő propaganda szükségességét és biztították a jelenvoltagek új tagok szerzésére.

Az ipari munkaadók új céhfiókot létesítettek

Nagyszentmiklós községben megalakult az ottani ipari munkaadók egységes céhfiókjá, amelyben a királyi helytartóság területén működő minden céhhez tartozó iparosok helyet foglalnak. Az egyes ipari szakmák külön céheket nem tudnak alakítani, mert az iparosok száma ott csekély és az egységes céh megvalósítása kevesebb költséggel is jár. A nagyszentmiklói ipari egységes céh tizenhét tagból álló vezetőséget választott, amelynek elnöke Fischhoff Ferenc pékmester, alelnöke Muntean Gheorghe műszerész, pénztárosa Denyer József, titkára Cosor Nicolae borbély, vezetőségi tagok Farca Achim szűcsmester, Petrisor Tódor szabó, Kornelli János hentes, Renar Péter asztalos, Roos János kerégyártó, Freitok Péter tímár, Schnur János cipész, Wolz János szódavizkészítő, Baltazar János kovács, Weisz Árnin órásmester, Martin Jakab kéményseprő, Bernát János épitőmester Krém József kelmefestő, Ilin János cukrász. A megalakuláson a temesvári központ részéről Gajo Andrei titkár vett részt.

== Június 10-ig kell felbélyegezni a kereskedelmi könyveket. A pénzügyminisztérium a kereskedelmi könyvek lapjai utáni 1 leies póttitkék befizetésére június 10-ig adott újabb haladékot. Mint már közöltük a póttitkék készpénzben a pénzügyigazgatóság megállapítási (constatare) osztályán fizetendő be és minden könyvre vonatkozólag külön deklaratív készítened.

(=) A bórkereskedők kérelmei. A temesvári bórkereskedők többrendbeli kérelemmel fordultak a temesvári kereskedelmi és iparkamarához és ennek közbenjárását kérték illetékes helyen. A kamara helyiségében folytatott megbeszélésen utaltak a bórkereskedők arra, hogy a mostani maximális árak mellett képtelenek árut beszerezni és ezért kérték, hogy a március 4-iki árakat állítsák vissza. Április 10-től kezdve ugyanis maximálták a bórárut és most kérték a régebbi árak visszaállítását, úgy a kereskedőkre, mint a gyárakra vonatkozólag, mert így tudják magukat majd megfelelő készletekkel ellátni és a közönség is megelégedett lesz. A bórkereskedők hajlandók vállalni a két százalékos nemzetvédelmi adót is az árunk a gyárból a kereskedőhöz való juttatása alkalmával és a fogyasztó csak a március 4-iki árat fizetné. A két százalékos nemzetvédelmi adóval kapcsolatban kérték, hogy mentésék fel őket a napi nyilvántartás alól mert szerintük elegendő volna a hónap végén a forgalom kimutatása. Azonkívül a raktárkönyv vezetése alól való felmentést is kérik. A kamara a kérelmeket a nemzetgazdasági és pénzügyminisztérium elé terjeszti.

== Drágult a bizományi szerződések illetéke. Április 1-én a bélyegtörvény tételét általában 20 százalékkal emelték. Tekintve, hogy a bizományi törvény 27. szakaszában említett illeték (egyéves szerződéseknel 0.75 százalék, egyéventuli szerződéseknel 1.50 százalék) bélyegilleték jellegével bír, az emelés erre is vonatkozik. Ezek szerint a fenti megkülönböztetés szerint április 1-től a bizományi szerződés illetéke 0.90 és 1.80 százalék.

— Elismerték az újságíró céh jogi személyiségét. Conciatu Iancu és Mihalescu Timis, a Temes-tartományi újságíró céh elnöke és vezértitkára hosszabb idő óta fáradozik azon, hogy jogerősen is megvessék az újságíró céh alapját. Fáradozásaik végül sikerrel jártak, mert a munkaügyi minisztérium közölte a céh vezetőségével, hogy a Temes-tartományi újságíró-céh jogi személyiségét elismerte és az a törvényben előirt irányelvek szerint megkezdheti működését.

(=) A kereskedelmi kamara előléptetési bizottsága. A temesvári kereskedelmi és iparkamara tisztviselőit is, mint legutóbb közöltük, a köztisztviselőkhöz hasonlóan külön fizetési osztályokba és rangfokozatokba osztották be. A miniszter most kinevezte a kamara tisztviselőinek előléptetését és ki-nevezését javasoló bizottságot. Ennek elnöke Giurcaneanu Eduard kamarai elnök, tagjai pedig Fratila Jon és Arzenovici Zoltán kamarai titkárok.

== Nyersolaj forgalmi adója. A nyersolajra bevezetett forgalmi adó befizetése május 10-én volt esedékes. Ezt a határidőt a minisztérium május 25-ig meghosszabbította.

KÖNYVEK

— Ligeti Lajos: Az ismeretlen Belső-Ázsia az a roppant hegyesek falával védett, alig járható sivatagokkal megszagott terület, amelyről évszázadokon át hoztak titokzatos híreket utazók, kalmárok, szerzetesek, tudósok, de mélyebb titkai a nyugati emberiség előtt alig egy fél évszázad óta tárulnak fel. Tarka népcsoportok, ősrégi kulturák gyűjtőmedencéje Belső-Ázsia s történelmi rengések idején nagy népvándorlások elindítója. Innen indultak el azok a népek, és törzsek is, amelyekkel a pogány magyarság őshazáiban érintkezésbe került, a melyekkel együtt élt vagy élet-halálharcot vívott. Ezért a magyar olvasó számára kétszeresen érdekes az az új kép, amelyet Ligeti Lajos könyvében találunk, hiszen megadja kulcsát annak az ázsiai műveltségnek, melyet népünk még a honfoglalás után is, egészen a kereszténység felvételéig megőrzött. Gazdag és érdekes könyvet vesz itt kezébe az olvasó, aki a világ és a mult titkaira kíváncsi és különös nagy lelki élvezete lesz annak az olvasónak, aki a magyar előidők homályában, népünk ködbevesző multjában keres tájékozódást. Ligeti Lajos: Az ismeretlen Belső-Ázsia Athenaeum kiadásban 359 lap egész vászonkötésben számos eredeti fényképpel kötve 215 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál, Cluj.

— Marjorie Rawlings: Penny paradicsoma. A floridai örökzöld őserdőben megtelepszik „Penny”, az érzékeny lelkű, de szívós és bátor emberke a feleségével. Az emberek kíméletlensége elől húzódik az ősvadon magányába. Itt születik a kisfia Jody, hazához egy őzikét, az anyózet apja látta le. Az őz elpusztítja vetésüket; a fiúnak magának kell kedvenct megölnie. Meghasonlít az övéivel, akiket felelőssé tesz a létfenntartás kegyetlen törvényéért. Elbujdosik hazuról. Azonban most a teljes egydültségben megéri, hogy mit jelent a kis családi közösség, amelyet elhagyott. Visszatér a szüleihez: Most már férfi, aki érzi a felelősséget övéért és önmagáért. Megtanulta, hogy az életben mindig egyedül vagyunk, ezen nem változtathatunk, ennek a terhét viselnünk és vállalnunk kell. Marjorie Rawlings: Penny paradicsoma Pantheon kiadásban, szép kiállításban 404 oldal fűzve 158 lei, kötve 198 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

— Thomas Mann: Lotte Weimarban. Hogy milyen műfajhoz tartozik Thomas Mann új Goethe-könyve, nehéz volna eldönteni. De talán nem is fontos. Ebben a hatalmas irodalmi műben az öregkorát élő költő és nagy szerelme, a Lotte néven az irodalomtörténetbe bevonult Charlotte Buff kései találkozására az a szilárd mag, ami köré Thomas Mann a világhírű író, a goethei világot, a weimari Pantheon újból felépíti és az egész goethei termékenyítő eszmekört nagyszerű filmként a mai világ olvasóközönsége elé vetíti. A magasabbrendű ideálokért lelkesedő emberiség csodálattal olvassa Thomas Mann messzevilágító gyönyörű regényét. Lotte és Goethe két öreg szerelmes megható találkozásából Fönix-madárként látja új életre kelni a humanizmus elpusztíthatatlan örök gondolatát. Thomas Mann: Lotte Weimarban Rózsavölgyi kiadásban, szép kiállításban és díszkötésben 264 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

DÉLIHIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

Az idei évad nagy revü-csodája

HANDABANDA

Szerdától minden este a városi színházban!

2 felvonás, 11 pazarul kiállított kép! Szilágyi szöveg! Eisemann muzsika! Humor, vígság, ötletes táncok!

Két és fél órán át tartó gondtalan szórakozás!

Az előadás keretében fellép a „Tempo Blou Moon Band” dzsessz zenekar is!

Rádió

Kedd, május 14.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.00: Xilofon számok. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Bécsi zene hanglemezeiről. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Francia énekesek hanglemezeiről. 14.40: Tánclemezek. 15.00: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Románia. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.20: Hangverseny. 20.45: Rádió ujság, sport. 22.30: Hangverseny. 23.00: Könnyű zene hanglemezeiről. 23.45: Francia, angol, német és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 15.45: Műsorismertetés. 16.00: Árfolyamhírek, piaci árak. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és orosz nyelvű. 18.15: Sallak Pál énekel. 18.45: Előadás. 19.15: Pertis Pál cigányzenekara muzsikál. Közben 19.40: A május 19-iki magyar-román labdarugómérkőzés. Kisigmándi Géza előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Frits Miklós gitározik. 20.40: Ady Endre elbeszélései. 21.10: Az Operaház zenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és orosz nyelvű. 23.10: Szórakoztató hanglemezek. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelvű. 24.20: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.15: Ruszin hallgatóknak. 19.15: Mezőgazdasági félóra. 19.45: Francia nyelvoktatás. 20.45: Frits Miklós gitározik. 21.00: Hírek magyar, szlovák és orosz nyelvű. 21.25: Felolvasás. 21.25: Hanglemezek. 22.45: Időjárásjelentés.

Szerda, május 15.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 12.50: Tan-

dn Costica és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Tandin zenekar folytatja hangversenyét. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Német énekesek hanglemezeiről. 14.40: Tánclemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Románia. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 12.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek, Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.20: Ének hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21.00: A rádió zenekara hangversenyez. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Román zene hanglemezeiről. 23.10: Régi keringők hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Hanglemezek. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 17.15: Híres kereskedők. Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelvű. 18.15: Hanglemezek. 18.45 Otranto emléknappja, előadás. 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.00: A rádió külügyi negyedórása. 20.15: Hírek. 20.25: Kézzongorás hangverseny. 20.45: Városnapok a rádióban. 20.50: Művészeti séta Firenzében, hangfelvétel. 21.25: Opera ismertetés. 21.35: Szerelmi bájital, daljáték két felvonásban. Az első felvonás után kb. 22.05: Hírek magyar szlovák és ruszin nyelvű. A második felvonás után kb. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb. 24.25: Hírek német, olasz, angol és francia nyelvű. 24.45: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.25: Olasz nyelvoktatás. 21.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelvű. 21.25: Lovász Ferenc cigányzenekara muzsikál. 22.20: A kilenc kínai. Elbeszélés. 22.40: Időjárásjelentés. 22.45: Hanglemezek.

Csütörtök, május 16.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 12.50: A rádió szalonzenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió szalonzenekara folytatja hangversenyét. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Olasz énekesek hanglemezeiről. 14.40: Tánclemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Románia. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudománykrónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Ma-

gyar nyelvű hírek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.20: Hanglemezek. 20.35: A szimfonikus hangverseny műsorának ismertetése. 20.45: Rádió ujság. 21.00: A Filharmonica zenekar hangversenye. A szünetben (21.40:—22.00:) rádióujság, sport. 22.35: Könnyű zene hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Katonazene. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Pécsi szerzők magyar nótái. 15.30: Hírek. 17.10: Madárdalos Mecek. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelvű. 18.15: A pécsi egyetem. 18.35: Énekkari közvetítés a pécsi székesegyházból. 19.10: Közvetítés Zsolnáról. 19.30: Közvetítés a pécsi Nemzeti Színházból. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Orgona hangverseny a pécsi székesegyházból. 20.45: Ünnepi est a pécsi Nemzeti Színházból. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelvű. 23.10: Sárközi Laci és cigányzenekara muzsikál. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelvű. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.10: Angol nyelvoktatás. 19.45: 19.45: Hanglemezek. 21.00: Hírek. 21.25: Közvetítés a Dénes-étteremből. 22.20: Előadás. 22.50: Időjárásjelentés.

Szerkesztői üzenetek

Közelhetetlen versek. A szerkesztőség címére beküldött versek közül nem ütök meg a mértéket és ezért nem közölhetők a következők: Miért kerüllek Embertársam, Az első reggeli napsugár, Nevetem a nőket, Piros rózsá, Egyedül, Egy beteg lázas gondolat, Gondolatok halottak napjára, Ima a viharban, Tavaszvárás, A szeretet szózata, Fájlalom e gyönyörű szép hajnali képet, Van egy nyílt találós kérdés. A kéziratokat nem őrizzük meg.

Aknákat helyeztek el a svéd felségvizeken

Stockholmból jelentik: Svédország a déli felségvizeken aknákat helyezett el — jelenti a beiga távirati ügynökség. Svédország ezáltal akarja biztosítani szigorú semlegességét. A hajókat erre a célra kirendelt révkalauz vezetői a kikötőkbe.

(Rador)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

BEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő Bratianu 3 Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul

ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy lei, legkisebb apróhirdetés tíz lei. más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Piata March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Regele Carol 51. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Bejárónő félnapra azonnal felvétetik IV., Ion Bratianu ucca 29. III. 14. 955

Utazót gépszakmában, agilit, nyelvtan ismeretekkel keres. Ing. Schedivetz, Timisoara IV., Str. Bratianu 39. 976

Jobb mindenes, aki ért a főzéshez, felvétetik. Bizony Ferenc IV., Jancu Vacarescu 11. II. em. 979

Mindenes bejárónőt éves bizonyítványokkal azonnalra keresek I. kerület Fulev. Reg. Ferdinand 1/b. ajtó 10. 968

Házkeres

Kiadó kétszobás lakás június 1-re, Timisoara II., Str. Prota Traila 4 sarak. 978

Egyszoba és mellékhelyiségek szép, csöndes utcában, parkirozott udvarban, piac közelében, gyermektelen házaspárnak kiadó. IV., Str. Vlahuta 12. Villamos végállomásnál. 951

Ötszobás nagyon szép modern elsőemeleti lakás június 1-től kiadó. Tudor Vladimirescu 7. Telefon: 29—33. 987

Adás-vétel

Alig viselt legfinomabb szövethől készült világosszürke nyári öltöny 2200 lei, átmenti felöltő 1300 lei, selyemből készült zakett öltöny 1200 lei, magas férfitemetere eladó, ugyancsak 42 sz. cipő, fehérnemű és nyakkendők. Gyárvaros Str. Titu Maiorescu 11. Dél előtt 10—1-ig délután 4—7-ig. 963

Allást keres

Házvezetőnőnek menne intelligens leány, magános személyhez, lehet vidékre is. Cím Ruszmir Máriánál IV., Str. Vacarescu 10. 986

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Összetört életünk bus panaszával tudatjuk, hogy a legjobb feleség, a szerető édesanya, a nagymama, testvér és rokon

Holländer Miksáné

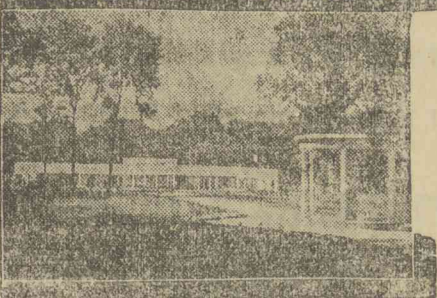
szül. Goldsticker Vilma

életének 66 évében hirtelen elhunyt. Földi maradványait a belv. zsidó temető halottas házából fogjuk e hó 14-én d. u. fél 4 órakor nyugovóra kísérni.

ALDOTT LEGYEN EMLÉKE!

Holländer Miksa férj, Ungár Sándorné, Holländer Erzsébet leánya, Ungár Sándor veje, Vera unokája, özv. Wittenberg Albertné, özv. Lorenz Henrikné, Gömöri János testvérei és rokonai.

BĂILE LIPOVA-BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat.

Szezón: május 1-től október 15-ig